UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 27 04 14 002 5

PL Cevdet, Meḥmed (comp.)
231 Āsār-ı nefīse
C4
1916

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/asarinefise00cevd

ASARI NEFISE

رسملی

آثار نفیسه

Cevdet, Mehmed, 1883-1935 (comp.)

معارف نظارت جلیله‌سی طرفندن بالعموم معلمین و معلمات محترمه‌یه

توصیه اولنمشدر

Āsār-ı nefise

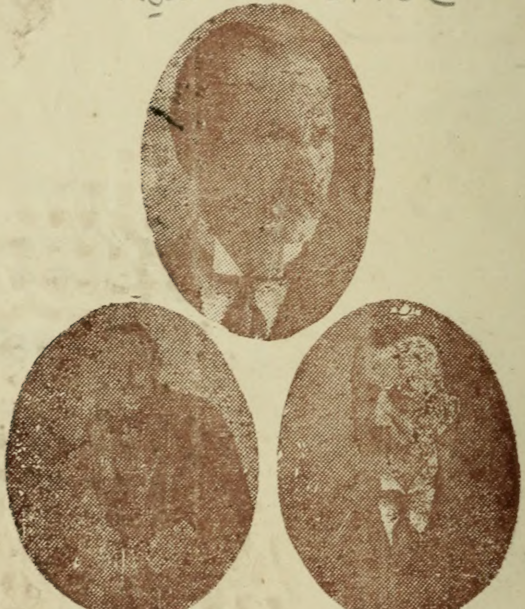

صاحب و ناشری

فیضیه کتبخانه‌سی صاحبی : علی نواز و برادری

درسعادت : بایزیدده حکاکلر قپوسی طیشاریسنده نومرو ۱-۳

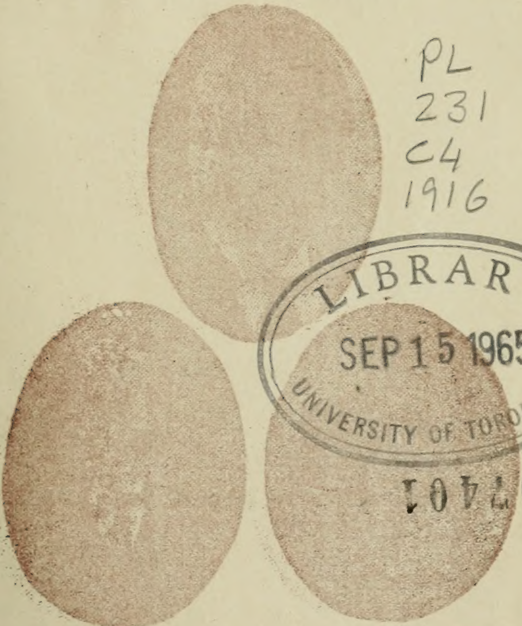

PL
231
C4
1916

LIBRARY
SEP 15 1965
UNIVERSITY OF TORONTO

1007401

رسملی

آثار نفیسه

Cevdet, Mehmed, 1883-1935
(comp.)

Āsār-ı nefīse

منتخبی

محمد جودت

صاحب و ناشری

فیضیه کتبخانه‌سی صاحبی : علی نواز و برادری

درسعادت : بایزیدده حکاکلر قپوسی طلبشار یسنده نومرو ۱ـ۲۳

استانبول : نجم استقبال مطبعه‌سی

۱۳۳۵

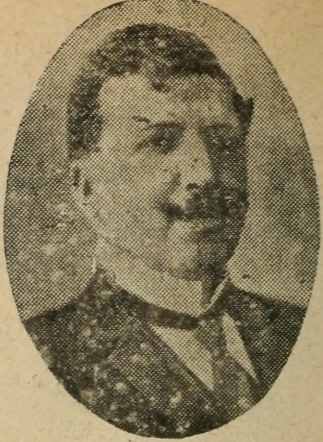

مناجات

آرایور سجده‌لرله دیده‌لرم
هر کیجه ، بر ستاره کنکره‌ده ،
دوشوب اوستنده آغلامق دیلرم ،
سویله ، أی تکری ، دیزلرك نره‌ده ؟

طعن و تجریم ایدرمی داد خدا
کره اوستنده کیرلیلکله بزی ؟
کره‌یی کیم چاموردن ایتدی بنا ؟
کیم چاموردن یاراتدی قلبمزی ؟

افق ابعادی بجمیور سسسز ،
ایکله‌رز کرچه آلتی بیك سنه‌در :
کوك صاغیر ، یر صاغیر ، هوا دیلسز ...
مجرم عاجزز بز ، أی قادر !

دولودر عفو ایله سبوی سما
جرم ایله پرلکه‌یسه روی زمین !
آچ سبوی سمایه بر مجرا
بشریت بتون تمیزلنسین !

عفو ایله ستر ایچون کناهمزی ،
ارض مأیوسه ، ربم آت ألکی ،
دیکله‌دك آلتی بیك ییل آهمزی
یتر أی خالقم ، اوزات ألکی !

جناب شهاب الدین

(٤)

آناطولی

آناطولی ! . . سلطان عثمانك يوردی
طوغرول بكك قوناغيدر او ايللر !
ملتمز اورده طوغدی ، بويودی ،
بزه آنا قوجاغيدر او ايللر ! ...

عثمانليلر اونوتماسين صونی ! . .
آناطولدن آشدق حدود بوينی ؛
اورده اولدی زورلی آتش اويونی ،
آتالرك اوجاغيدر او ايللر ....

بو دولته اوروده تمل آتیلدی ،
او میدانده جانلر آلوب صاتیلدی ؛
یایلاسنده ، زاغلی سلاح چاتلدی
قهرمانلر اوتاغیدر او ایللر ! ..

هپ غازیلر ، اوردن کلوب کچدیلر ؛
او چایلردن آبدست آلوب ، ایچدیلر .
مملکتلر فتح ایلیوب کوچدیلر .
أرنلرك طوراغیدر او ایللر ! ...

بر زمانلر قراللردن تاج آلدق ! ..
آقان صودن ، اوچان قوشدن باج آلدق ! ..
نیجه یاووز دشمنلردن اوج آلدق !
بو قوتك قایناغیدر او ایللر

هر بر ویران کوشه‌سنده بر أو وار ! ..
تربه‌لرده نیجه نیجه سرور وار ! ..
بیلمم ترده بویله موطلو بر یر وار ؟ ! ...
اولو کعبه طوپراغیدر او ایللر

اورمانده درلو قوشلر اوتوشور ؛
چایرنده کوربوز قوچلر ایتیشیر ؛
ترلاسنده آلتون باشاق یتشیر ؛
کولکه‌سنده غم داغیدر او ایللر ! ..

اورادەدر اصل ترکك اویماغی ؛ [*]
جواهردر بوتون طاشی طوپراغی ؛
کوموش آقار ، چیچك قوقار ایرماغی ،
دفینەلر یاتاغیدر او ایللر ! ...

صلەسیدر ترکك ، سردە سوداسی ؛
مملکتدر کیجە کوندوز رؤیاسی .
عسکرلرك اودر کلین اوداسی ،
کوکلرك بوجاغیدر او ایللر ! ...

(رضا) ! . جانم او ایللرە قرباندر ! .
سینەسندە یاتان آتاك ، آتا کدر ! !
آناطولی اصل اسکی وطندر ! ...
آنامزك قوجاغیدر او ایللر ! ...

رضا توفیق

[*] قبیلە وصوی صوب دیمکدر .

ذوقدان بشه دوغرو !

بردور شئامت : ینه چیکنندی یمینلر ؛
چیکنندی ، یازیق ملتك امید بلندی !
قانون دییه طوپراقلره سورتولدی جبینلر ؛
قانون دییه ، قانون دییه قانون تپه‌لندی . .
بیهوده فغانلر، ینه بیهوده أنینلر !

أیواه ! اوتوزاوچ ییل اوزهر کریه‌لریله ،
خسرانلری ، بحرانلری ، اهوالی ، ملالی ،
آمال ودواهیسی ، صابح وسفریله
برسیل کبی آقمش ، متوکل ، متخالی . . .

یازسین بونی تاریخ عبر خط زریله !

أی بردم رؤیا کبی کچمش قاره کونلر ،
برلحظه ایدك سیر. جهیکزی تکرار ؛
دونسون بزه‌ماضی ، اودرین نظرهٔ مغبر ...
هیهات ! اوتوزاوچ ییل ، اوتوزاوچ ییل بوتونا کدار ،
هیهات ! . . نه‌بردرس ، نه‌بر فکر مقرر !

سیلمز فقط ألواحنی تاریخ معاند ؛
دوقسان بش آچ ! کزلکسی برتاج حریصك
صاقلار مثالنی ، تردد ، متمرد
اوضع نسب أنکیزنی بربوم خبیثك .
حالا اووساوس ، اودسایس ، اومفاسد ،

حالا اوشبلك ذیل تمادیسی بوأظلام ؛
حالا اوجهالت ، اوتجاهل ، واوتجهیل ؛
حالا وطنك حصه‌سی برتودهٔ آلام ؛
حالا دوشونن باشلره هپ لطمهٔ تنکیل ؛
حالا صیریتان دیشلره هپ لقمهٔ انعام !

حالا طرفیت ، حسبیت ، نسبیت ؛
حالا « بوسنکدر ، بوبنم ! » قسمتی جاری ؛
حالا غضب آتنده حقیقتله حمیت . . .
هپ دونکی ترنم ، صاییدن صایغیدن عاری ،

صوك نغمه‌سی یالکز ؛ یاشاسین سوکیلی ملت !!

ملت یاشاماز ، حقه تحسرله صولورکن
صوصسون دییه وجداننه یومروقلر اینرسه ؛
ملت یاشاماز ، مجلسی مستحقر اولورکن
اغفال ایله ، تهدید ایله تیترمز وسینرسه ؛
ملت یاشاماز ، معشر ملت بوغولورکن !

قانون دییورز ، نرده اومسجود مخیل ؟
دشمن دییورز ؛ نرده بو ؟ خارجده‌می ، بزمی ؟
حریتمز وار دییورز ، شانلی ، مبجل ؛
دشمن بزه قانونمی ، یا حریتمزمی ؟
برحمله‌ده بز بونلری قهر ایتدك ألك اول .

برحملهٔ محموم تغلبله دکیشدك
حریت شخصیته ، قانونی غروره ؛
هیهات ، اوتوز اوچ ییل کری دوشدك ، وبو مهلك
یولدن شوندامتلی وغفلتلی مروره
بی‌شبهه اوحمای جنون اولدی محرك .

أی ملته برسله اولان ضربهٔ منکر ،
أی حرمت قانونی ته‌پن صدمهٔ بیداد ،
ملیتی ، قانونی مقدس طانیان هر

وجدان سنى لعنتله ، مذلتله ايدر ياد ...
دوشسون سكا - ميال تحكم - أيكيلن سر ،
قوپسون سنى - برحق دييه - آلقيشلايان أللر !

قايالر: ٦ - كانون ثانى - ١٣٢٧

توفيق فكرت

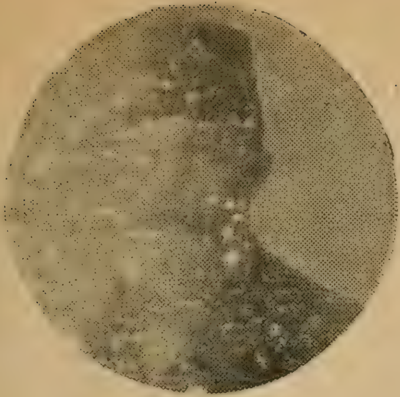

مارغریته :

« کون طوغمادن ، آغاریرکن یاواش طاڭ یری ،
« طاغیلیرکن اورمانلره بلبللرك سسلری ،
« بتون کیجه قاراکلقدن بزکین ، طارغین خروسلر
« قاناد چارپوب آواز آواز آلقشلارکن سحری ..

« کون اورتاسی بایغین سوری کولکه یرلر سچرکن ،
« قوزوجقلر دره‌لردن صوغوق صولر ایچرکن ،
« چیچك کبی قیزجغزلر ، یکی کلین - کوکلر
« سوینج ایله چاغریشه‌رق اورالردن کچرکن ..

« آقشام صولر قاراروب‌ده غم چوکرکن هوایه »
« قارشیکده‌کی طورغون دکز آش اولورکن اووایه »
« سیرجیلر طاقم طاقم اولرینه دونرکن »
« یاورو قوشلر جیویل یاوول چکیلیرکن یووایه

« بنی آکسه‌ك ! » دیدم .. ایشته بویدی سندن دیلکم .
اوت ، بنی آکدیغکی ایستیوردی یوره‌کم ..
نه‌یه کلدك سودیجکم مزارمك یاننه ،
بونك ایچون کچدیمیدی بنم سکا امکم ؟

نوبت صاووب بوکچیددن کچنلرك طوزاغی
بویرلرك اولولرله یوغرولمشدر طوپراغی
ایچی عقرب ، چیان طولی ، زهر صیزار طیشندن ،
هرنفس سام یلیدر .. کوریرمیسین شوطاغی ؟

بکسزر اونك صوغوق تری کوزدن آقان یاشلره
کیمسه باقماز چوکوك مزارلره ، قیریق طاشلره
هفته کچمز براونویه یکی چوقور آچارکن ،
مزارجینك قازمه‌سندن نه‌لر کلیر باشلره !

کلن قوشلر کچیجیدر مکان طوتماز بوراده .
چابق قاچار کلسه‌ده براوقوبجی آراده .
ایصیرغانلق ، دیکنلکدر اکری بوکری یوللری ،
دیوارلری دلیك دشیك ، سرویلری قوراده .

بعض اولور اینکلرك ، بچیلرك او تلاغی ،
بعض وقت اویقوسه‌وه‌ن تنبللرك اوغراغی .
بردوزی‌یه نادانلره ، حیوانلره چیکنتیر .
بوراسیدر شوایللك الك خورلق کورن بوجاغی .

ایچرسنده کزدیکیچون کوندوزلری کوپکلر
قاراکاهی کوزتیرلر ایتملك ایچون ملکلر .
نادانلره چیکنتمسه، حیوانلر یر، بیتیریر،
بویله یرده بارینیرمی سنك کبی چیچکلر ؟

قاچ بویردن ، نازلی چیچك ، کوکك تاسه طولماسون .
بهارك شن برقیزیسین ، کولر یوزك صولماسون .
باقه باقه چوکوك مزارلره ، ییقیق طاشلره
برقاچ کونلك عمرجکك ، یازیق تلف اولماسون .

بو آیریلق چوق‌ده سورمز ، نژاد ایچون آغلامه .
جنتلرده بولیشیرز ، یورککی داغلامه .
اونوتمه‌که بو بهارك کچیجیدر شنلکی ،
دیرلك ایسه وفاسزدر اوکاده بل باغلامه ،

قاچ! — دیبورم — قاچ! بویردن ، کچ اولمادن‌شیمدی کیت !
دیمك کیدییورسین ؟ . هله براز دها . مارغریت ! .
رجائی زاده
اکرم

فاتحی زیارت

هر کوشه‌سنده دهرك　　نام بقامداركْ
شایسته‌در دینلسه　　عالم سنك مزارك .
قالدیٔ جهانده بر آن　　هر آنك اولدی بر دور
ملك ازلدی کویا　　تختکده هم جوارك
سن سین که اول شهنشه　　بو امت نجیبه
امصار بخششکدر ؛　　ابحار یادکارك !
میدان حربی قیلدك　　سن تختکاه شوکت
لشکردی هپ مسلح　　اتباع بی شمارك

سن جسم یدك فناياب　　اول روح جاودانی
دوشدك جداسين اما　　باقيدر اشتهارك
ايتدك موحدينه　　ملك جهادی مفتوح
صلح اولدی اونده جاری　　فرمان فيض بارك
ماضی اوپردهٔ غيب　　كشادهٔ حضورك ؛
آتی اوراده مظلم　　آمادهٔ كذارك .
توحيدايدی مرامك　　اسلام ايله أنامی
برلشدی اول اوغورده　　علمكله اقتدارك .
بيت خدايه قونمش　　جاهك مطاع اسلام
دورمش باشنده بكلر　　برقوم تربه دارك .
طاقنده منجليدر　　هپ بينات معنی
اسرار لم يزلدن　　مصنوع اولان بودارك ؛
برمقصده ايدردی　　سيف وقلم توجه
احكامكه اوياردی　　قانونی روزكارك .
شمشير قوتنده　　خامه كدی لرزه بخشا
معجزدی مثل خامه　　شمشير خدعه كارك
اوقشاردی زلف یاری　　تدبير عادلانه‌ك
چارپاردی فكر خصمه　　تقرير دلشكارك
هرشاهه بويله طالع　　يار اولماز ای شهنشاه
نادركلير نظيری　　بربويله شهريارك .
بردم يوزك كولنجه　　عالم بهار اولوردی
مثل كسوف هرجا　　ظاهردی اغبرارك

بو قدر سنك غروبك — ای نیر معالی
وار شعلهٔ دهادن — بیك نجم تابدارك
بر مجمع سیاست — بولدك عقوله چسبان
تابان افقلرندن — اجزای تارمارك .
ارواح مؤمنیندر — انجم قدر مشاعل
بالای تربتكدن — تنویر ایدر مزارك
سن محرق فتندك — ای آتش جلادت
سوندك نهایت اما — برق اولدی هر شرارك
مهدوجودی اولدك — برچوق نوادرك سن
خاككدن اولدی نابت — اسبابی كار زارك
بر ییلدیرمدی نیزه‌ك — پیوسته قعر خاكه
بر برج حقنمادر — ایرمش كوكه منارك
باب نجاتی سن سین — ای فاتح ایلین فتح
مفتاح یایدی آنجق — جدبزر كوارك .
هر دم سكا آچیقدر — ابواب عرش رحمت
تربه‌كدر الك عظیمی — فتح ایتدیكك دیارك
كوستردیكك معالی — اهرامدر مسلسل
كهسارلر عموماً — بالین احتضارك .
پروردكاره ناظر — بنیاد سربلندی
سافللرك الندە — تابوت پروقارك .
ایستر ایدك كه اولسون — دشمنله یار یكدل
دوران ایدی رقیبك — الله ایدی نكارك .
تختك كتیردی بردم — عمقیتی قیامه .

ایلر ركوعه دعوت | علوی مزارك .
هر كون ایدردك احیا | بربشقه جلوهٔ عقل
بیهوش حالتكدی | اركان هوشیارك .
حالا دخی عقولك | سر حدیدر نگاهز
سیل دموع برله | محصور اولان جدارك .
آغوش مادریدن | خاك وطن عزیزدر
اوندن دها معزز | برنوردر غبارك .
سرپنجهٔ قضادن | بی‌فرق ایدی دمنده
ذیل رضایی صارمش | بازوی ذی مدارك .
تتره‌ردی سجده‌كاهك | اولدقجه سن جبینسای
حالا كبیر زمیندن | تكبیر زار زارك .
هر عزمك ایلشدی | تفسیر آیت حق
ظاهردی ناصیه‌كده | آثاری چاریارك .
سیارهٔ وطندر | آردنجه بیك خوارق
ایلر طواف هرسو | روح فتوحكارك .
سن یاتدیغك دوشكده | بستردی كلهٔ طوپ
طوفان خون و آتش | گلزار نوبهارك .
ایلر بودم باشكده | نیل و نهار مانند
تشكیل نور و ظلمت | سایه‌ك ایله چنارك .
قیلمش طلوع یردن | گورلر بو انقلابی
بردوردر مجسم | دستار خون و نارك .
دیهار منتقمدن | هیچ قالمدی مخافت

سندن بز ایلرز خوف　　اخذایت کاوبده ثارك .
آچدی سکا جناحك　　جانان سرمدیت
ایتدی آنی درآغوش　　جان جهان سپارك .
اجر عظیم بو صمتك　　قیدنده کوکلم ای شاه
عفو ایله بو قصورین　　سن اول گناهکارك .
مدحکده شاعرانه　　الهاملر کر کمر
تعریفی یرده یتمز　　عرشه چیقان کبارك .

عبدالحق حامد

طورمایالم !

سعدی دییورکه : « بر کیجه بزکاربان ایله
آهسته سیر ایکن یولمز دوشدی برچوله .
سرعتله طی ایچون اوبیابان وحشتی ،
هپ یولجیلر فدا ایدرك خوابی ، راحتی ،
کیتمکده‌لردی بر آرالق بنده مشیه‌تاب ،
هیچ قالمامشده دوشمشم آرتق زبون خواب »

آوازه برپیاده‌یی بکلرمی قافله ؟
ناچار شد رحل ایده‌جك تا برمرحله .
طورمش ، دییوردی برده اویاندم که ساربان :
« قالق ای زواللی یولجی ، اوزاقلاشدی کاربان !
اویقوم بنمده یوق دکل اما بو دشتزار
آرامکاه اولورمی که بیك درلو قورقو وار ؟
سرمنزل مرامه وارر طورمیوب کیدن ،
یوقدر نجات امیدی بوچوللر کچیلمه‌دن .
هیهات ، یولده بویله دوشن اویقو دردینه ،
هپ یولجیلر کیدرده قالیر کندی کندینه ! »

وقعه هیچ برشی دکلدر . حقلیسك ، لکن دوشون ،
باشقه بردستور حکمت وارمی انصاف ایت بوکون ؟
وارمق ایسترسه‌ك ـ دییور سعدی ـ اکر برمقصده ؛
طوتدیغك یوللر توکنمکدن معری اولسه‌ده ؛
شد رحل ایت ، طورمایوب کیت ، یولده قالمه صاقین !
مرد صاحب عزم ایچون نه‌میش اوزاق ، نه‌میش یاقین ؟
هانکی مشکلدرکه همت اولسون آسان اولمسون ؟
عبرت آل ارباب اقدامك باقوب آثارینه :
طاغ دایانماز أرلرك طاغلر سوکن پیکارینه !
برمنوم سس دکل بربر خروشان ولوله :
فوج فوج آقمقده انسانلر بوتون مستقبله
نهر فیضا فیض انسانیتك آهنکنه
اویمادن امکانی یوقدر دوشمه‌مك برانکینه !

منزل مقصوده وارمازسك اویانمازسه‌ك اكر .
وارمی باق یوللرده هیچ بیدار اولانلردن اثر ؟
ایشته آتیدر اوسز منزل دینن آرامگاه :
كاربان اقوام ؛ چول ماضی ؛ عطالت سدراه .
طورمه ، ماضی بر مغیلانزار دهشتنا كدر ؛
گیت كه آتی قورقوسزدر ، هم نه قدسی خاكدر :
چوق شدائد اقتحام ایتمك كركدر طوغرودر ..
وهلهٔ اولی‌ده بر سیاحی یوللر قورقودور .
قورقو لكن عزمی تحكیم ایله‌مك ایجاب ایدر :
قورتولورسك شد رحل ایتمش‌ده كیتمشسه‌ك اكر .
چونكه دوشمشسك حیاتك ـ ازقضا ـ فیضانه ،
كیتمه‌ك ایجاب ایلیور تامنزل اقصاسنه .
دوشمه‌مك مادام الكدن كلمه‌مش اول سنك ،
أولمه‌دن اولسونمی ای مسكین بو چوللر مدفنك !
انتحار ایتمك دكلسه یولده طورمق كیتمه‌مك ،
آسماندن رفرف ایندیرسون دیمكدر برملك !
« لیس للانسان الاماسعی » دیركن خدا ؛
آكلامام هیچ مسكنتدن سن نه بكلرسك دها ؟
طاوران آرتق كاربانك آرقه‌سندن طورمه ، قوش !
محو اولورسك بردقیقه‌ك كچسه حتی بویله بوش .
منزل آلمشلرده یورغون ، بلكه‌سندن بی مجال !
بلكه یوق البته اویله ! سن نه ایتمشدك خیال ؟

شویله کوزدن کچسه بر خلقت تماشا خانه‌سی :
چیقمیور بر ذره فعالیتك بیکانه‌سی .
آسمانی ، خاکدانی جمله موجودات ایچون
قورتولیش یوق سعی دائمدن ، ترقیدن بو کون !
بر چالیشسون ، کونش چالیشسون ، سن صیقیلمازسه‌ك اوطور .
بونلرك حقنده بیلمم بر بهانه‌ك وارمی ؟ طور !
ماسوی برشیمیدر ، بوش طورمیور خالق بیله :
باق تجلی ایلیور بیك شأن کونا کون ایله !
یوق ، اکر حالا صیقلمق بیلمیورسه‌ك خلقدن ؛
باری ، اللهك قولی ، اللهدن اولسون بر اوتان !

محمد عاکف

دین

اوقورسه‌کز بر کتابی ،
صاحبنی صورارسکز ،
کوردوکزمی برخوش یاپی
یاپان کیمسه آرارسکز .

صاحبسزمی یرلر ، کوکلر ؟
دوشونجه انسان آکلار ؛
هرشی بزه اثبات ایدر :
بیویوك ، قادر برالله وار

هپ ـ ـ زی یارادانی
صوروب بیلمك وظیفه‌در ،
وظیفه‌در فقط آنی
بزه ایشته دین او کره‌تیر .

دوغرولغك ، ایلكك
یولی اونکله بولونور ؛
بونی اینی بیلك که دین
وجدانلرك قانونیدر .

الله بزه برپیغمبر
برده‌قرآنی کوندرمش ؛
دوغرو ناصل اولور هرایش .
اونك ایله بزه سویلر

صاچمه ، حیله ، یالان اصلا
یوقدر اونده أیی بیلك ؛
هردین دوغرو سویلر اما
مسلمانلق اك بویوك دین .

ابراهیم علاءالدین

یاپراق دوکومی

کیمسه‌لر یوق ، یاواش یاواش دوکولویور یاپراقلر
هر آدیمده اوکسوز یرلر، بوش بر یادی خاطرلار.
دره‌لر بوش . صانکه اولوم قوی ، خیرچین الیله
صارمش بوخوش دیارلری براورتویه . سن دیکله ده
دیکله قلبم ، قورو روزکار سکا نه‌لر چاغلایور .
چیپلاق داللر اوزرنده الم قوشی آغلایور .
کوکلره حیات ویرن برایشیق یوق ، قارانلق .
نرده هانی قوردلرک صاغلام سسی ؟ آه یازیق !

هرآدیمده کورویورم هنوز أولن بریاپراق ؛
سویله قلبم ، شوکوردیککك ایصسز دیار ، شوطوپراق
نیچین بویله کیمسه‌سزدر ، اوکسوز قالمش یووالر ؟
سز سویله‌ییلك ای صاراران أولوم رنکلی اووالر ،
سز سویله‌ییلك باری ، نیچین ؟ خسته‌میدر توراك ایلی ؟
أولمشمیدر بویوك وطن ، اودنیالر کوزه‌لی ؟
صوردم کوکه ، بویرلرده نه برجان وار ، نه‌سس وار
کیمسه‌لر یوق یاواش یاواش دوکولویور یاپراقلر

کوره دوغدی

بر ایچم صو

کوزل چوبان ، برایچم صو ، بر یوتم صودستکدن ؛
بو کون صیچاق ینه پك ، صانکه اورتالق یانیور .
کوزل چوجق سنك اولسون حیاتم ایسترسه‌ك ؛
نیچون کوزم سکا باقدقجه بویله یاشلانیور ؛ .
کوزل چوبان نه‌قدر طاتلی سویلیورسك سن ؛

یالان‌ده اولسه ایچم طوغری سویلدك صانیور
کوزل چوجق ، بکا باق ، آلداتیرمی‌یم سنی بن ؟
ایچلك بویاشلری بوش آکلایورسه آلدانیور !
کوزل چوبان ، برایچم ، بریوتم صودستکدن
بوکون صیجاق ینه پلك ، صانکه هریانم یانیور ! .

توفیق فکرت

ملتك دردی

بویرلری آلین تری ، شهید قانی دوكه‌رك
اسكی ، تمیز ، مرد یوركلی عثمانلیلر آلمشلر ،
زمان كچمش ؛ صوكره كیلر تنبللكه دالمشلر
اومسكینلك آجیسنی ایشته بز : چكه‌جك ؛

دمیر طوتماز ، صبان سورمز ، صانكه اویوشمش اللر
بویله‌لكله البت وطن یانغین یرینه دونر .

دشمنلرڭ شوسوزلری آجی فقط طوغریدر .
چالشمیان ملتلره بزأ لکالر یاقیشماز ،
خیر ، دیسه‌ڭ ، حقنی اولسه‌ق کیمسه بزه قاریشماز ؛
معرفتسز ملتلرڭ سلاحی‌ده کور اولور .

دشمن کلیر ، وطن قوپار هپ یورکلر داغلانیر
دومانی یوق اوجاقلرده سسسز سسسز آغلانیر ؛
ای یارینك یوکلریله أزیله‌جك یاوروڭ ؛
آجی سوزلر قلبکزك غیرتی بویوتسون .

دوشونك‌كه بزه ایچون هرطرفده دشمن وار
باغریکزده ترکلك قانی دشمن کینی کوتسون

شویشامق غوغاسنده کندیکزه کووه‌نك
وطن ، وطن دیدیکمز ویرانه‌یی شنلتین

اونوتمایك بو آجیلر قلبکزده یرایتسین ؛
اونوتمایك چکدیکمی شوزواللی ملتك

ابراهیم علاءالدین

ترانهٔ صباح

ـ شاعرهٔ محترمه نگار خانم افندی‌یه ـ

برنشیده نصل ایلرسه ظهور ،
برقارانلق نظر خولیادن
اویله طوغدی بو كوزل بلدهٔ نور
سینهٔ نارشید یلدادن .

صیریلوب سترهٔ ظلمتدن بر
رام اولور واز حیات ابعاده ؛

کونشك برنظری حل ایلر
کیجه‌یی برصاریشین شعشعه‌ده

کره اخلال سکوت ایتمك ایچین
خندهٔ نورینی بکلر فجرك !

ایدر اوتار جهانی احیا
تازه برأل کبی مضراب ضیا .

کتیرر کوزلره آفاق صباح
پرطراوت ، یکی برمیل نکاه :

آچیلیر پنجره‌لر ، کوزلر ، افق ،
هپسی دیر : « بز بوکیجه چوق اویودق ! »

اویویانلر اویانیر پیدرپی ،
طوقور اصوات حیاتی هرشی .

ایدییور ایشته خروسلر اهدا
باغچه‌دن باغچه‌یه برقوس ندا .

شمسه قارشی کرینیر پانجورلر ؛
آچیلیر ، جاملانیر ، اطرافه باقار .

رزه اوستنده غیجیردار قاپیلر ،
أسنه‌ین یوللره سسلر اوفالار ؛

سوقاق اوستنده چیتردار سوزلر ؛
قفس آردنده پریلدار کوزلر .

سویله‌نیر دیللر ، آغاجلر ، دره‌لر ؛
هپ اولور قوش یوواسی پنجره‌لر !

دیلله‌نیر ، نشوه‌لنیر صمت بیوت ؛
سس آلیر ، رنك آلیر اطلال سکوت !

متبسم ، متردد الفاظ
لبلر اوستنده ایدر ناز و نیاز .

اوطه‌لر باشلادی اولرده سوزه ؛
اولدی خارجده سوقاقلر کوزه !

آکلاتیر داللره رؤیا قوشلر ؛
داللر اوندن طولایی صوصمشلر ! .

رنك شب ، روی افقدن سیلنیر ؛
یازیلیر طاغلره اشعار سحر ؟
کزك اولور بر بیوك اکلیل منیر ،
یر اولور باغچۀ ازهار بشر .

آتیور هرتپه برکالد ستّه ؛
جوزییور روزکار اوکلد ستّه‌لری ؛

هر جهتدن اوچیور هر جهته
بر آچیق ، تازه کوکس بوی تری ...

کیجه‌لکلر آچه‌رق بی‌پروا ،
سیلکه‌رك اویقوسنی اشجارك ،
طوپلیور عطرینی امواج صبا
صاچلرك ، سینه‌لرك ، ازهارك ..

قوشلرك زمزمهٔ اسراری
آغلاتیر شبنم ایله ازهاری ..

آریلر مست سمن ، مست چمن ،
قونیور برکله برسنبلدن .

یته یلکنلر آچار افقه سحاب ؛
ساحله اینجیلر آغلاز لب آب .

ارضك اشعار طبیعیه‌سیدر
قوشلر آفاقه نه‌حسلر کوتورور !؟
یرده بلبل صاریشین برشاعر ،
کونش اوستنده بر آلتون کلدر ..

هوالاندقجه چمندن قوشلر
ظن ایدرسك اوچار ارواح کره ..

هپ آغاجلر صانیرز نور آغلار
دالرندن کونش آچدقجه یره ..

كلدی هپ ارضه بر آهنك سرور ؛
دم صبحی سوه‌رم، چونکه ایدر
قورو طوپراقلری شوییدهٔ نور ،
چیلاق انسانلری پوشیدهٔ زر !

جناب شهاب الدین

دیوان

بلبللر اوتر ، کللر آچار ، شاد کوکل یوق ؛

بز بویله لکلك کورمه‌مشز فصل بهارك !..

لاادری

آتشم یانمه‌دن دومانم توتر ،

ویران باغچه‌لرده بلبللر اوتر !..

لاادری

(١٣٦٧)

آغلا ! . سودیجکم ، نکار خلق کدن ،
ژاله‌لر دوکولسون ؛ نوبهار اولدی ! ...
خرابات ایللرك بلبللرندن ،
بوایصسز باغچه‌لر ناله‌کار اولدی ! ...

کوردوکك باغچه‌لر ستم داغیدر ،
آغلا ! . زوجم ، آغلا ! . شیمدی چاغیدر .
ایلغین کوز یاشلری کدر داغیدیر ! .
صولر بیله جوشوب بیقرار اولدی !..
بروقت باشکده هما اوچاردی ؛
آغاچلر یوللکه چیچك صاچاردی ؛
باصدیغك یرلرده چیکدمم آچاردی ،
یریلدیر اویرلر هپ مزار اولدی .

سوکیلم ! . سنکله باغدا اشالم کل !..
اوکچمش کونلره آغلاشالم کل !..
سینه‌کده طوتدیغك غنچهٔ امل ،
صرصر قهر ایله تارمار اولدی ! ..

مى رضا خسته‌یم ، کوکل شین دکل ؛
مسافرخانه‌در بو ، کلشن دکل !
سوکیلم !.. آغلایان ساده سن دکل ،
بوماتمله هرکس زار زار اولدی !..

رضا توفیق

آنه‌مك دردی

١

ملال ایچنده یانان قلبِ بی نیاز واَمل
فنایه ترك ایدن الك اسكی برمسای عدن ؛
ملال ایچنده یانان قلبه برحضوره بدل
درین فجیع آجی برحس انها كتیره‌ن
بر آقشام اوستی ، یازین ، بوندن آلتی ییل اول ،

یانمده یأس محیطاته قارشی مست ألم ،
یانمده بر بشقه اقشام قدر حزین آننهم .
— هانی سن آننه هرزمان دیردك
بر کوچك درد ایچمده صاقلیورم
بویو ، آتیده سویلرم اوغلم
نه‌یدی کتم ایتدیکك کوچك دردك ؟ ...
اوطه‌مده یان یانه آننهم و بن و بر اقشام
وجوف قلبه دولان دالغه دالغه حزن ظلام
دیوارده اوچ کوشه شکلنده آتشین بر رنك ،
کونش باغچه اوزاقلرده ، سوندی تتره‌یه‌رك
—سنی محزون ایدر بوکون بلکه
پك اوزون برحکایه پك اسکی ،
بویودك اوغلم ایشته باق دیکله
سکا نقل ایله‌یم اودردم نه :
برچوجقدم ، کوچك ، صبی آنجق ،
بزی هپ صاتدیلر اسیر اوله‌رق .
آغابکم قالدی بر اوزاق یرده ،
أولدی قیز قرده‌شم ده کیزلرده .
ذاتاً آننهم زواللی صورمه ، هله
شیمدی یوق بنده برخیالی بیله ؛
یاشم اون بریاوار یا یوقدی هنوز
اویله قالدمدی کیمسه‌سز ، اوکسوز .

پك بیوك بر نصیب ایمش کویا
بنی بر کون کتیردیلر بورایه ؛
نه دیلرسه‌ك او کونکده ، کی ، ایچ ، یه
سکا آرتق سعادت ایشته دییه ...
بر قوناق ، بر سرای ، بیوك ، سس سز ،
هر طرف انتظام ایچنده ، تمیز .
کیمی قارشیمده بر جهانه بدل
بر قادین ، اویله نازلی ، اویله کوزل .
کیمی بر کهربا چوبوق ایچییور ،
کیمی دالغین آغیر آغیر کچییور .
صانکه قارشیمده باشقه بر دنیا
نه یه باقسه‌م غریب کوروندی بکا
اثوابم کیر ایچنده یاغلی بتون ،
صاچلرم هیچ طارانمامش قاچ کون .
آیاغم بر چاریقده حبس اولمش .
چهره‌م ، قالپاغم ، یوزم صولمش .
یازیق اولمش چوجوقجغز دیدیلر
آجیوب باقدیلر تمیزلدیلر ....
اقربام اولدی برزمان هر کس ،
باق دییورلردی جمله‌مز چرکس .
جمله‌مز عینی روح وعینی بدن ،
بوسنك ابلاك ، ایشته بن آننه‌ك ،

یأس ، هجرانی هپ آوونمشدم ،
هرنه چکدمسه هپ اونوتمشدم .
یالکز اول یاتاقده بعض کیجه
دوشونوردم بوحالی کندمجه ،
یوقدی آننهم بابام خاطرلاردم
اورتونور یورغانله آغلاردم ...
صوکرا اوغلم اوزاتمه‌یم آرادن
آی ویللر نچوب ایچه زمان
اولدی ، بن اویله قایغوسز ، غمسز
بویودم ، ایشته بر یتشمش قیز .
داغما شن ، وجودی ، کوکلی قوی ،
قهقهه‌م چینلاتیر دوروردی أوی .
اوقدر بن بویرلری سودم ؛
ایشته دیردم ایکنجی مملکتم ؛
هرشیئم ، یوردم ، عمرم آرتق بو ...
یکا بر کون بابام کلوب صوردی
دیدی : ویردم بو فکره شیمدی قرار ،
دیکله باق بر کوچك سؤالم وار ،
سنی بن آلمق ایستسه‌م فرض ایت ،
سن نه‌دیرسك ؟ دوشوندم اویله ، أوت
آلکز ایسترم دیدم ، تکرار ،
دیکله باق باشقه برسؤالم وار

دیدی ، لکن دیگر قادینلرله
یاکچینمز وباخصوص صوکره
قیصقانیرسه‌ك اونوتمه خوار وسفیل
ایجلنیرسك ، خراب اولورسك بیل .
قیصقانیرسه‌می ، بن شاشوب کوله‌رك
صوریبوردم نه‌در بوسوز نه‌دیمك ؟
کورکودن ، بیلمکیدن بتون محروم
بیلمیوردم اوحس نه‌در یاوروم .
بوکا حیرانم ایشته بن ، کندیم ،
صوکرا اما اونه‌یمش اوکرندم .
دوشوندی دوردی بوصوك سوزله برزمان محزون
وصوکرا نقله دوام ایتدی ممثلیٔ سکون :
ایشته آرتق نتیجه‌سی معلوم .
کلدی دنیایه برکوجك اوغلم ،
باغمك ایلك آچان زواللی کلی ،
آتشین رنکلی ؛ لاجورد کوزلی ،
اویله نادیده بر کوزل اوغلان ،
برجوجق کورمدم بوکون الآن .
اوستنه هردقیقه تیتره‌ردم ،
سنك اولسون بنم جانم دیردم .
او اوزولدکجه بن خراب وسفیل ،

او کون آرتق جهان کوزمده دکل،
او کون ارتق ایچم زهرله دولار ،
اوبراز کزلسه ، کون ایچمده طوغار .
فکر وقلبم هپ اونده طوپلاندی ،
اوکا هر بر تلیله باغلاندی :
صانکه اوندن آلیردی هر نفسی
یاشمك هر امیدی هر هوسی
او سنك شمدی یکرمی یاش بیوك
قوجه بر آغا بکك اولوردی بو کون
بن یاشاردم جهانده پرواسز ،
ایشته دیردم بودر سزك بابا کز ،
چالیشیر اوغراشیر باقاردی سزه ،
بر کدر اوغرامازدی قلبکزه
بو اوور آیری بر کوچك أومن
بلکه مسعود اولوردق آرتق بز . . . .
چیقدی بیهوده اومدیغم ، نیتم ، .
اونی درت بش یاشنده غیب ایتدم ،
طالعم کیتدی صوکرا هپ مشئوم
آرقه‌دن اولدی بردیکر چوجوغم ،
ایچم آرتق سفیل ، فقیر اولدی .
قانلرم هپ زهر ، آتش دولدی .
کیمسه‌سز قالدی روحمك یوواسی ،
ووردی دنیایه کوکاك قاره‌سی ...

سنه‌لر كچدی ایكن اولادم
شیمدی حالا تیریق قولم قنادم ..
اوده ذاتاً حضور وجدان یوق
كیمی برسوز آثار ، زهرلی بر اوق
كیمی خائن ، ده‌لر دمشر قلبی
نه‌ایچون صورمه آشكار سببی :
هم قادینلق وهم‌ده اورتاقلق ،
سن سعادت اومارمیسك آرتق ؟
هرطرفدن غنا ، رفاه آقییور .
صور فقط هانكی كوز كزوب باقییور .
وارمی برحقی عفو ایدن ، اونوتان ؟
كندی عندنده هپسی برسلطان ،
هپسی بر بی‌آمان قادین مدهش ،
هپسی‌ده عینی قلبه كوزدیكمش ،
هپسی‌ده آتشین ، حریص ، قیصقانج ،
صوكره هپسنده الكدرین بر اوصانج .
برامید اولسه ، ایسته ، اوغراش قوش ؛
یوق فقط ، قلبمز غریب ، بوم‌بوش
برحیات وارمی باشقه كیم بیله‌جك ؟
درت دیوار قلعه‌لر قدر یوكسك
دیكیلیر قارشیمزده پرواسز ،
اونلرك اورته‌سنده بزیالكز ...

کیجه‌لر صانکه أل آیاق چکیلیر ،
أوت اما نه‌اولسه هپسی بیلیر ؛
صانکه اشیا قولاقلی ، جانلی اولور ..
آلدیغك حیزلی بر نفس دویولور .
شیمدی عقلمده هپسی یوق البت ،
دها بر چوق اذیت ومحنت .
کنجلکم بویله محو اولوب قالمش ،
ایلك بهارمده باشلامش بر قیش .
عمرمك الك فنا زمانی بودر ،
فقط انسان نه‌لر چکر اونوتور .
اواوزون کونلر ایشته بر رؤیا ..
آغابکك کلدی صوکره دنیایه .
هپسی ارککك اوچنجی اوغلم بو ،
اوده قلبمده بر امید اولدی .
اللرم بولدی بر کونش ، بر نور ،
ینه بر آنه‌یم قوی ، مغرور !
قوتم تازه ، فکر وروحم دینج ،
کلدی آرتق او اسکی نشئه ، سوینج .
قارده‌شلك پك چابوق کزوب یورودی .
سنه‌لر کچدی سرپیلوب بویودی .
سنه‌لر کچدی ، آه زواللی قادین .
سن نصل اوغراشوب نصل باقدك !

اونه هجراندی دویدیغم عشقه ،
یاندیغم بشقه ، ایستکم باشقه .
خورلانیر بعضی ، بعضی خیرپالانیر
بونی بر کوز کورور نصل دایانیر ؟
ایشته کندیمده بولدیغم یاردیم
بعضی کونلر برابر آغلاردم .
اسکی دردلر ایچمده هپ موجود
بر قیریق قلب اولورمی هیچ مسعود ؟
دردی انسان چکر چکر اونوتور ،
صانکه قلبنده بر زمان اویوتور ،
صوکرا بر کون او جانلانیر اویانیر ،
بر دوماندر توتر توتر اوزانیر ؛
صاریلیر هر امیده ، هر هوسه ،
هر نه قوردمسه بر اسف ییقمش
روحم آرتق دیدنمه‌دن بیقمش ...
صوکره ، دردنجی دفعه حامله‌یم ،
سکا اوغلم نه‌یولده سویله‌یه‌یم ،
دیدم آرتق بوچکدیکم یتیشیر ،
بوچوجق آری بر فلا کتدر .
کدرم ، محتشم آشوب طاشییور ،
ایشته بردانه وار نصل یاشییور .

صانکه دنیادن آکلییور اوته‌کی
کندی دردم یتشمیور صانکه
بوده بیك یأس ایچنده ایکله‌یه‌جك ،
نی نیچون کتیردیکز دییه‌جك .
شمدیدن دوغمه‌دن اولوب بیتسین ،
ایچه‌یم بر علاج ، دوشوب کیتسین .
ایکی اوچ کون قیریق ، دوشوك ، محزون ،
اولدی قلبم بوفکره رام وزبون
علاج آلدم حاضرلادم ایچه
دیدم ارتق اولور بیتر بوکیجه ..
کیجه هرکس برر برر کیتدی ،
بن قرارمله یالکزم شیمدی .
متأثر یواش یواش اویومش
اوفکرلرله قالمشم بیهوش .
برزمان صوکرا طوغرولوب قالقدم ،
دولاشوب طوردم اویله بش اون آدیم .
قاپ قاراکلق اوطه‌م ألمده شیشه ،
قلب وروحمده یأس واندیشه ..
زهری ایچمك ، بوشالتمق ایستیوردم ،
ایچه‌جکسه‌ك ، چکنمه ، ایچ دییوردم .
اللرم تیتره‌یور قیریق صانکه
انالق حسی باشلامش چونکه ..

كيتدم آچدم اوكمده پنجره‌ني ،
سيره دالدم او بوش حزين كيجه‌يي ،
اويومش هرطرف درين ، ايصسز ،
كوكده بر چوق بيوك كوچك ييلديز .
اك اوزاق بر آغاج عيان دورييور ؛
يره بر اخروي ايشيق وورييور .
اولسه آنجق ساعت سكز ياطقوز ،
صولر اوستنده عادتا بر بوز
كبي آي كوكده متصل اريبور ،
قلبه بر حس مرحمت ويرييور .
اسييور بر خفيف روزكار ،
آرتيور حس مرحمت تكرار .
وقدر هرطرف لطيف ، مونس ،
دوليور روحه سوديرن بر حس .
صانكه كوكلرده بر اوزون خوليا ،
غبيور عشق ومرحمت كويا .
وني دالغين ايچوب يودوم ويودوم .
وشيور عزم ونيتم دويدم ،
صوچلك وار زواللي ياورو ديدم .
وزلرم دولدي ، طاشدي مرحمتم .
شه طاشلرده خردوخاش اولدي
جه سسلرله رعشه‌لر دولدي ،

ایشته اوغلم اوقوربولان ... کندیك .
ایشته قرنمده بکلهین سندك ..
سنی بن شیمدی بویله کوردکجه
بر کسلیر خاطرمده هپ او کیجه .
یالیکز یدم دیرم ایچیم آغلار ..
ایشته قلبمده بویله بردرد وار ،
ایشته او کتم ایتدیکم اواسکی کدر .
بی عفو ایت اوجرمه قارشی یتر ..
سنی عفو ایله‌مکمی ، آه آننه‌م ،
یتیشیر طوتدیغك اوزون ماتم .
اونی کل قوللرمده شیمدی اونوت ،
سنی عفو ایلدم ، سنك بو وجود ..
بر کناهلك بوصوك تجلیسی :
بنم عفوم ، اونك تسلیسی .

محمد اه صبحی

کیزلی سسلر

...زەل یوردلر ، ایـ [illegible] ز یوردلر
...جاقلری توتمز یوردلر
...ان چامی یتشمزمی ؟
...م [illegible] زده غریب یوردلر . . .

...لداندی پاپاتیالر ،
...دی اویقودن قیرلر
...غزمی [illegible] بختی ؟
...م سزه غریب یوردلر

کوده دوغدی

وطن

بر کون کلیر باشقه یرلر کزه‌رسه‌ك .
کوکانده بر یابانجایق سزه‌رسه‌ك
آننه‌سندن آیری دوشن بر یاورو
کبی صیزلار کوچك قلبك : ایشته بو
وطن سوداسیدر . بوسوزه اینان :
هپمزك آننه‌سیدر بووطن .

اوزاقلردن دونیورکن وطنه
روزکار بر خوش قوقو کتیرر سکا ،

دالغەلرك لسانندن آكلايەسك ،
ایسترسن که کمی اوچسون ، یاقلاشسین ..
بر مغاره کوزو کورکن سیسلردن
قلبك طاشار ایچندەکی حسلردن ؛

مائی کوکلر ، یشیل یرلر ، شهرلر ،
بزه شرف فیصلدایان نهرلر ،
اویان دین اوغولدایان قورولر ...
دوشون یاوروم بو یرلرده نەلر وار ؟
ایشته سنك بو مبارك مملکت ؛
آنەك کبی اونی سەوده خدمت ایت !

بر فنا سوز ایشدیرسەك ایی بیل :
بکنمەین بزی عثمانلی دکل .
بر یابانجی کلیر سنی قاندیرر ،
اکر دیرسه بو مملکت فنادر .
داریل یاوروم اونی صاقین سویلتمه ،
طوپراغمکی خائنلره چیکنتمه !

ابراهیم علاءالدین

آکین

ـ کرید مسلمانلرینه ـ

کوستر سمای مغربه یوکسلده آلنکی
دوك قلب صاف ملته فیض بیانکی
آل بایراغکله چیق ، یورو صاغکن ظفرنما ،
برکون شهید اولونجه‌ده اولسون کفن سکا ...

ای مقبر معظم اجدادی تتره‌تن
دشمن صداسی صوص ، ینه یوکسلمه کولکه‌دن !

دشمن ، هلال وایت اسلامه حرمت ایت !
طوپلر بوغار حطابکی طاغلرده عاقبت .

طاغلر لسانه کلسه‌ده آ کلاتسه هپسنی :
بیکلرجه جان ویریلسه‌ده قتل ایتسه کچمشی ؛
غربك جبین ظالمی عفو ایتمه‌دم سنی
ترکم ، دشمنم سکا قالسه‌مده برکشی :

بن شوره زار قلبمی کینمله سوسله‌رم .
قلبمده بر سلاح ایله فردایی بکلرم
قبرکده مستریح اویو ای نامدار آنام
اولادیکك بوکونکی آدی ساده انتقام !

امین بلند

وطن حسلری

دوشمز ، بد مولاده دوران راتمزدر
بیك فجر مؤبد طوغیور هر طاغمزدن
آی ییلدیز اوماضیده‌کی بر سوسدر ، امین‌اول
آتیده کونشلر طوغه‌جق بایراغمزدن ! ..

آلتنده یاتارکن‌ده بزمدر یرك اوستی
هر ذره‌سنه قانله خروشان اولورزده .
طاغلر قیالر جسممزه حائل اولورسه
جاری اولورز دشمنه بز قان اولورزده .

هپ سیللری قان ، طاشلری یکسر کمیك اولسه ،
هپ صولك نفسه دونسه بیله باد نسیمی ،
اولمز بو وطن ، فرض محال ، أولسه‌ده حتی
چکمز کره‌نك صیرتی اوتابوت جسیمی !..

مدحت جمال

شمائلی بایراغی

ـ کرید برجنده ـ

داماتی دریالر اوپن برج اوزرنده
شهبال ملائك کبی پیوستهٔ آفاق
بکلر کیجه‌یی ساهر وزنده
شرقك اویویوك جبهه‌سی ؛ بایراق

ارواح اعاظمله اولوب کله مشافه
پنهانی سراژده بیلنمز نه فیصلدار ؛
بعضاً دوشونن حاله مشابه
برلحظه طورور ، صکره قیملدلو ؛

مغلوب تهیج کبی بعضاده خروشان
اظلال محیطاته وورور شهپر نفرین ؛
بعضاً کورونوب ساحل یونان
مشؤم خبرلر ویرر انکین ...

ای هیکل پر عنعنه ، تمثال شرف ، ای
ارطغرللك احفادینه ترك ایتدیکی فرمان
ای حربه دوکوب سایهٔ رحمان
انسانه اولوم ذوقی وین شی

خوفکدهکی ارواحیده اشهاد ایدرم که
پامال ایدهمز دست تعدی سنی اصلا
قان اولسه شو پیشکدهکی دریا
جبههك یره دوشمز ینه حاشا !...

ابراهیم علاءالدین

اردوی همایونده بر شاعر

نه‌در شو مشجر ابدان ، شو کوهسار حدید ؟
یورور کنار ومیانندہ گاه گاه بدید
لهیبدن دره‌لر ، خاکدن بلوطلرله ؛
وورور سمای اساطیره ضربهٔ تهدید ؛
ایچنده نور حقیقت ، او بر جهان ظلام ؛
دونر اشارت ایدنجه خلیفهٔ اسلام ،
دورور، کیدر.. بو قیامت اونک هوا کیدر

نورر گذرکه صیتنده چین و هند، سلام ،
ایدر بوصیتی هرملرله قافلر اعلام ؛
شوبرجلر اوبیوك هیئتك کوا کیدر .
کورنیور ، نره یه کیتدی عسکر یونان ؛
خرافه میدی عجب نام لشکر یونان ؛
نصل اوقوم حکیم انحاره ویردی قرار ..
قبول ایدرمی بونی عقل منکر یونان ؛
ایچنده بوقسه ده آثار زهره و مریخ !
دکلمیدر متشمس مکر بزم تاریخ ؟
بزم هلال سزك مشتری یه فائقدر!
نه اولدی کوردیکنز اینته نتیجهٔ ضربه ؛
کیررمی شیر ژیانلرله کربه لر حربه ؟
او تجربه بویامان انتهایه سائقدر!
حضور فکرت ایله ، چهرهٔ مبشر ایله ؛
شب درازده تعقیب صبح محشر ایله ؛
یورر ایکن بوعساکر ، نجوم زاهره دن .
کلیر اشارت وحدت دلیل هیئتمز .
چیقوب خطاب اخوت ریاح ساهره دن ،
عیان اولور متموج سماده رایتمز .
زمینه رعشه رسان ، آسمانه کو شنواز ،
نه در شوجم غفیرك قوپاردیغی آواز ؟
چیقان اومشجرذن بانك « الله الله » در ؛
افقلرنده اونك روحلر قیلار پرواز ...

دیلرسه متحد اولسون بتون معاهدلر ،
مکونات موحددر ، ای مجاهدلر ،
موحدین کزانك ظفر ندالریدر ،
بوسس ملکلری بالای عرش اعلادن :
قیلار زمینه توجهله جبهه سای سجود
اولور محیط بوصورتله زیر وبالادن ،
تکرر ایلیه‌رك نام خالق ذی جود ،
او رعد وبرق مهابت نفر صدالریدر
تفنك وطوپنه خصمك کلیر اوآنده سکوت :
او آنده عالم الازمه عالم ملکوت ،
اولوب قرین ، ایدر آغوش اتحادی کشاد
اولیمپ نامی بزم عنده‌مزده مظلمدر ؛
یشیل صاریقلی شوعلوی جبال مسلمدر .
شریك مذهبمز سرو وکابن شمشاد .
أوت ، عساکر شاهانه‌در بوعسکرلر ،
که‌دین ودولت ایچون جان ویروب آلیرلر کام :
_ هجوم _ امری آلنجه اوشیر پیکرلر ،
نه‌طاغ مقاومت ایدر ، نه‌برج واستحکام
بزم جناح بودر کوردیکك شوخنسر ناس ،
سزلك کیاه قلچیور ایشته بر آلای نسناس.

بودرد مهلکی ایصال سمت درمانه،
اکر مرام ایسه جداً ، شو آنده توبه کنان:
بتون الهه‌لرك ، بتلرکله ای یونان ،
دخالت ایت کورەلم تخت آل عثمانه .
اکر بووجهله اولمازسه‌کز بوکون تائب ،
یارین بزم نظرمده اولورسکز غائب .

عبدالحق حامد

کله بك

صباحکی طاتلی روزکارك
بودر چیچکلی بر آشی ،
ویا او یاورو قوشلرك
کوچوك ، سویملی قارده‌شی .

بیاض ، یشیل ، سیاه ، صاری
او انجه‌جك قانادلری ؛
چمنده بر منکشه‌یه
آچار ایپکلی شمسیه .

کونش دوغار ؛ ضیاسنه
بینر ، کزه‌ر سمالری ؛
صفا قانار صفاسنه ،
یازك ایلیق هوالری .

ایپکلی ، پنبه ، مور ، صاری
یشیل ، کوزل قانادلری ؛
اونونجه بکزییور یره
کوچوك کوچك ملکلره .

بو انجه حسلی یاوروجق
دوقونماییك که نازلیدر ؛
سزك کبی بوده چوجق ،
یازیق دکلمی صارصیلیر .

نقشلی ، سوسلی ، مور ، صاری
او انجه‌جك قانادلری
دوقونسه‌کز اریر ، سونر ؛
الیر آووجده کولکه‌لر ...

ابراهیم علاءالدین

ابن موسی‌دن :

بحث ایتمه بکا دغدغهٔ یاس وأملدن ،
اول تجربه‌دن نزد کاملده غنا وار
آزاده سرم غائلهٔ شوق وکسلدن ،
مادامکه انجام حوادثده فنا وار!

موسی‌یه نه غم ضربهٔ جلاد اجلدن ،
عمرنده فنا وار ایسه نامنده بقا وار !
عمرویردیکی چیقمقده ایکن عاقبت الدن ،
دنیا بوقدر رغبته اولسونمی سزاوار !
مقصود بودر ایلدیکم سعی وعملدن ،
موسی دنیالر قبه‌ده بر خوشجه صدا وار !

عبدالحق حامد

ابن موسی دن :

ینه قارشیمده وجه منکسفی ،
کوکه وورمش تننده‌کی حمرت .
روی ارضه نکاه منعطفی ،
ایکی برق بلا کلیر البت .

صانکه نفرتله عالم بشره ،
فلك آرای ارتحال اولمش ،
کوکده‌ده مظهر جلال اولمش
باق حضورنده‌کی فرشته‌لره .
طاب ایتمش سزای منحرفی ،

دوش نازنده لعلکون خلعت
او قیافتله عازم جنت !
ای وطن ! ای الٓهۀ ملت ،
سکا باق آل کفنده بر زینت . .

بکزییور کهکشانه پاره‌لرك ،
موکب رحلتك اودر کویا ،
ییلدیرم عکسیدر نقاره‌لرك
سنی آلقیشلایور بروج سما :

بشقه برطرز افتراقك وار
کورورم بیك هلال نورانی
ای مه آسمان قوطانی [*]
نه مهابتلی انشقاقك وار

فلکی قاپلامش ستاره‌لرك ،
محشر اولمش اوعالم بالا ،

---

[*] قوطه حکومتنه منسوب

بوكا موجب نه بیلمدم حالا
قدریکی ایلك ایچون اعلا
صانکه کلمش جنازده ...

سجده ایتسین جهان بو هیئتکه ،
ای پری شفق لقای قتال ،
بکزییور رحلتكده نشأتكه ،
براولور مهر ایچون کمال وزوال .

سنی اتلافه قیامش زبك ،
که بشر جرأت ایلدی شقه
ستم ایتمه صاقین وطن حقه
بزه مخصوص اولاً همان سنسك .

مرکز ایت برج قدسی رایتکه ؛
طوپلانور اونده عسکرك درحال ،
بر عمومی صدا ایدوب ایصال
عکس ایدوب تا بوحال اضمحلال ،
ایلەسین آسمانی شرم ایله آل .

بزه لایق اورنك آل حجاب ،
بز دوشوردك سنی مخاطره یه .
هر یانك اولدی منبع خوناب ،
بولامام بر نظیر او منظره یه .

سكا امداده چیقمایوب ارباب ،
بر طاقم خائنان كیروب آرایه ،
هم صویه حاكم اولدی هم قارایه
اوبر ادك عاقبت محاصره‌یه ،
داخلی ، خارجی مخاطره‌یه .

نیزه‌لرله یارلدی پستانك ،
كردانك كچدی تیغ و خنجردن
باغلانوب د، شدی جسم نازانك ،
قالدیران اولمادی سـ یردن .

نته كیم خاك ایچنده بیك حشرات ،
سله‌نیر سایه‌سنده اجدادك ،
ولیور نعشك اوزره اولادك ،
ر جریحه‌كده بر غدای حیات .

بیوكدر سنك بو احسانك ،
ها قدسی اه شیر مادردن ،
ها شیرین دهان دلبردن ،
ها رونقلی رنك خاوردن ،
ها رنكین حیاض كوثردن .

دەجك یرده بزسنك یولكه ،
ن بزمچون واروب فدا اولدك .

ئولیورکن بزه غدا بولدك ،
هپ صارلدق ینه سنك قولکه ،
بزه سنسك آلهۀ ثانی

سن واراول روح اقدسه محرم ،
اولهلم بزده همدم ماتم ،
قاپلاسین عالمی ظلام عدم
کون یوزی کورمهسین بنی آدم

عبدالحق حامد

فردا

— بوکونك کنجلرینه —

فرداسنك ، سنك بو تجدد ، بو انقلاب ...
هرشی سنك دکلمی که ذاتاً ؟ . سن ، ای شباب ،
ای چهرهٔ بهیج امید ، ایشته معکسك ،
قارشیکده : برسمای سحر ، صاف و بی‌سحاب ،

آغوش لرزه‌داری آچیق ، بکله‌ین . . شتاب
ای فجر خنده‌زاد حیات ، ایشته هرکسك
انظاری سنده ، سن که حیاتك امیدیسك ،
آلنکده برستارهٔ نو ، یوق ، بر آفتاب ،
آفاقه طوغ ، اوکلکده شو مضیء پرمحن
سونسون مؤبداً

سونسون مؤبداً اوجهنم ؛ سنك بوکون
جنت قدر کوزل وطنك وار
شوکوردیکك زمرد باقیشلی ، اینجی شطارتلی قیزجغز
کیمدر بیلیر میسك ؟ وطنك .. شمدی صایغیسز
برکوز بوناز لی چهره‌یه – الله اسیرکه‌سین –
کم برنظرله باقسه تحمل ایدرمیسك ؟
ایسترمیسك ، شو آق صقاللی پاك ومحتشم
پیشانیء وقارینه ، برکیرلی ال دیمه ،
حتی بیانجی برال اوزانسین : شو مقبری ،
راضی اولورمیسك ، طاشه طوتسون شو سرسری ؟
البت خایر ، اومقبر ، او پیشانیء وقور
قدسی بررمثال وطندر ... وطن غیور
انسانلرك اوموزلری اوستنده یوکسه‌لیر .
کنجلر ، بتون امیدوطن شمدی سزده‌در :
هرشی سزك ، وطن‌ده سزك ، هرشرف سزك
لکن اونوتمایك که زمان تندومطمئن

برخطوۀ صموت ایله تعقیب ایدر بزی .
اوکدن قوشان ، فقط ینه دقتله هر ایزی
تعمیقه یول بولان بویا کیلماز معاقبك
شرمندۀ عتابی قالیرسه‌ق ، یازیق !.. دمین
« فردا سنك » دیدم ، بنی آلقیشلایك ؛ خایر ،
برشی سنك دکل ، سکا فردا ودیعه‌در ؛
هرشی ودیعه‌در سکا ؛ ای کنج اونوتما که
سندن‌ده برحساب آرار آتئ مشتکی .
ماضی‌یه شمدی سن باقیورسك پر انتباه
آتی‌ده سندن ایلیه‌جك بویله اشتباه
هرعضوی کردباد خرابیجله صارصیلان
بر نسلك اوغلیسك ، بونی یاد ایت زمان زمان
عصرك ، اونوتما ، بارقه‌لر عصر فیضیدر :
هر بیلدیرمده برکیجه ، برکولکه دوریلیر ،
برافق اعتلا آچیلیر ، یوکسه‌لیر جهات
یوکسلمه‌ین دوشر : یاترقی ، یا انحطاط !
یوکسلمه‌لی دوقونمالی آلنك سماره ؛
طویماز بشر دیدکلری قوش اعتلالره ..
اوغراش ؛ دیدین ، دوشون آرا ، بول ؛ قوش ؛ آتیل باغیر
طورمق زمانی کچدی ، چالشمق زمانیدر .

توفیق فکرت

بلبل

آقشام ... آسوده بر آقشام ... لکه‌سز جوکبود،
اوله‌جق صانکه تماثیل ملائك مشهود ...

برسکودلك . . وبونك سایهٔ سبزینده
کوچوجك بر دره ساکن وهمان خوابیده

موقعك روحنه دوشمش کبی خولیای سکون
دره دورغون ، یوالر سسسز ، آغاجلر یورغون

بومناظر بوتون الحان ایله جوشان اولسه ،
وبوتون حائز الوان بهاران اولسه

ینه برمسقط هجران ، ینه حزن افزادر
ینه قیزغین ، قورو بر چول کبی مستهزادر .

بوخموشیٔ مجسمله بوالواح سراب ،
چشم مخمور طبیعت دوریبور مائل خواب ،

یوق دکل مائل خواب ، اویقوده‌در .. هرنه قدر
بوسکون ، موقظ قسوت ، وبوتنهالقلر

نجه بر مسقط هجران خیالات ایسه‌ده ،
بوعمومی ودرین خواب وحضور اشیا ،

اوقدر نافذ وحاکم که بوسسزلکده
بوتون اشیای محیط ایله برابر کویا

حس هجران وتحسر بیله بی‌تاب اویومش .
یالکز ، الحانك آوازه‌سی تاریخ ادب ،
بلکه تاریخ محتبله‌ده همشن بر قوش
اولیور بعضاً آغاجلقده نغمان تعب

یوق ، اوت بوترنمده‌ده آهنك مسار ،
بوده محزون، بوده یورغون ، بوده کویا برانین.

ینه بر خندهٔ خولیا ایله دوغدقجه بهار ،
مست وحساس او کوچك خلقت پر رقتك

بر الهی و بیوك زمزمهٔ شکرانی ،
نغمهٔ عشق پر اشواقی اولان فریادك
عکسی تجسیم ایدییور ولولهٔ هجرانی
سن ده بیکانه‌سیسك ، بو خراب آبادك :

بو سکوداکده‌کی بیغولهٔ حرمان والم
آشیانك دکل ای روح کلستانه محرم .

او سنك معبد عشقاك ، وطن حسك ایکن ،
نیچین آیرلدك اونلك بوش صدیسندن ؟

هانکی بر قوهٔ مجبرسنی طوتمش بوراده ،
یوقمیدر سایهٔ کلشنده‌کی هیچ بر یوواده

روح معصومکه مأوی اوله‌جق بر مسکن ؟
بویله باشدن باشه کلزار ایله دولدورمشکن

دست قدرت بر حوالیٔ بهار اقلیمی ،
دیکن آلتنده ده‌کابن سکا یر ویرمدیمی ؟

بن امینم نه‌قدر بوش یووالر وار .. لکن
اونلرك هپسی یاپیلمش ینه بوش قالمق ایچون .

کیم بیلیر قاچ یوا ؛ قاچ قاچ سنه‌لر بوش دورمش،
و بو کون بوش دوریبور کن سنی بر یر بولمق
احتیاجیله طبیعت نه‌قدر قوشدورمش .
فقط اونلر ینه بوشلقلره مأوی اوله‌جق ؛

وسن ای نغمه‌یه قلب اولمش اولان حس غرام ،
کائناتك یوره کندن جریانلر کچیرن
یکی بر نغمهٔ سودا لب روحنده ایکن
اوله‌جکسك ینه حتی یواسز ، بی آرام .

سن‌ده، روحم کبی آفتزدهٔ هجرانسك ؛
بو کسیك لحن تحسر ؛ بو پریشان ناله
سنجه بر تسلیت حس وخیال اولسه‌بیله ،
ایشته مادامکه بوتون هاجسهٔ هجرانك

مهد آرامشیدر شمدی بوخولیای سکون ،
قورقارم بویله سن اوتدکچه پریشان ، مشتاق ،
قلب پر خواب طبیعتده اوبیدار اوله‌جق ؛
اوتمه ای بابل آواره، که هجران اولسون .

فائق عالی

دیوز

فلاکت باغنی کزدم سرسری،
فریاد وزارمی دویان قالمامش
آرادم اوشاهین ، یکیت أرلری
یاتدقلری یرده نشان قالمامش

قاپیلر قاپانمش ، باجالر تو تمز
کیمسه‌جك اوجولده بر قویون کو تمز
آغاجلر قورومش ، بلبلر او تمز
بایقوشلرده بیله فغان قالمامش .

کالمری صولدیرمش کدر یاشلری
قارالر بورومش یاشلی باشلری
کویلری قوشاتمش مزار طاشلری
سسنه سس ویرن بر جان قالمامش .

طالعك اویامان قانلی اللری
آتشندن آیرمش هپ کوزللری
شهیدلرله دولمش غربت ایللری
قان آغلامدق بر جوان قالمامش .

خاندان کشیلر هپ یوقسول اولمش
دشمن قپوسنده باغلی قول اولمش
او نازلی کلینلر شیمدی دول اولمش
جمعیت داغلمش جانان قالمامش .

هیچ آکلماز اولمش آنالر آدی
بشیکده براقمش آنا اولادی
قیرلمش یتیمك قولی قنادی ،
ظلم پنجه‌سندن امان قالمامش .

دشمنك ستمی یورکلر أزه‌ر
بو قهر ایله آدم جانندن بزه‌ر
کلشنده یابانجی کوبکلر کزر
أرلر میدانده انسان قالمامش .

بر حق آشکار هر بهانه‌ده
کل بیترمی آرتق بو ویرانه‌ده
شو خراب اوله‌سی ماتم خانه‌ده
بزدن اوزکه غریب مهمان قالمامش .

رضا توفیق

تماشای خزان

کل بو کونده سکوت ایله کوزه‌لم
احتضار خزانی سیر ایده‌لم :

ای بنم خزان لقا کوزه‌لم
بردماغی وداد ورأفتله ،
قاله‌لم سربسر طبیعتله..

آلم ارضه اشتراك ایدەلم
موسمك كائنات یأسنده ،
اولەلم بزده بر غم زنده . .

بو صولوق موسم كدورتدن
داغیلیر بر وداع بی كلمات ؛
بك خیالی رقیق بر هیهات :

ضعیف ایله دیز چوكن طبیعتدن
یوكسەلیر بر فجیع وضع دعا
كیزلی بر شهقه نه بر سكون رجا . .

بویله لب بسته ترك عمر ایتمك
نظری برلسان ایله آنجق ،
ابدی افتراقی آكلاتمق !

بو تحسرله دمبدم دونەرك ،
ایلەمك جنبهٔ حیاته نظر . . ؛
بو عزیمتده بر شجاعت وار .

سوكیلم دیكله ایشته بادخزان
متورم مثالی اوكسوریور . .
هم ده بر اوكسوروك كه چوق سوریور .

بر بهار تزئك هر آن ،
چاك اولور صد زار خاطره‌سی :
بوسه‌لك كسيلميور آره‌سی .

كائنات اولدی صانكه سرتاسر ؛
بر بيوك خسته‌خانهٔ اطفال . .
اويله بر يركه پرخروش سعال . . . .

باد پر وعد نوبهاری ايدر ؛
بر انين اليم ايله تكذيب
اوكسورن ، ايكله‌ين شو بادر طيب .

صرعهٔ احتضار ايچنده عضوی
چارپنير ، چيرپينير ، قيزار قيريلير ؛
بادنالانه حايقيرير طاريلير . . .

آه او دالارده‌كی فتور درون ،
آنلرك طوز سرزنشكاری ،
آنلرك مادرانه اكداری ! . . .

او نهالانده صالانان يووالر ،
او پراكنده نازنين ، مغبر
اوچوشانه ، صاوورولان ، دوشن تويلر . —

آه او صوك تویکه محترز قووالار
جابجا روح آشیانه‌سنی ،
یووانك یاد بر ترانه‌سنی . . .

کیم بیلیر هانکی طائر شوخك
یادکار حیات قلبیسی
طولدیریردی بولانهٔ هوسی

کیم بیلیر هانکی پرطرب روحك
ییقیلان آشیانده مخفیدی
راز عشقیسی ، راز امیدی . .

ییقیلان لانه‌لرله برلکده
دوکولور آب وخاکه یاپراقلر
نعش اوراق ایله طولار لاقلر . .

روحی بازوی باد هالکده ،
عمر ناچیزی غمزدای ضیاع
دوکولور برك مرده ، لال وداع . .

اوصارارمش کیاه او یاپراقلر
بوسهٔ الوداعه ناقادار
خسته ، فرقتر سیده لبلردر . :

دوکولورکن هب ، آه او یاپراقلر
غملی همشیره‌لرکبی آراشیر ؛
اویله همشیره‌لرکه غم یاراشیر .

بودوشنلر برر نحیف الدر ،
اویله اللرکه طالب رقت ،
طلب رحم ایچون ایدر حرکت ؛

اویله اللرکه طوری ملهمدر ،
کوستریر آسمانی خاکه دوشر ؛
امل عرش ایله هلاکه دوشر . . .

هرطرف سیسلی ، هرطرف بردن
صانکه دربستهٔ نقاب بخار ؛
او نقاب آرقه‌سنده کریه نثار . .

آسمان برصحیفهٔ آهن
سیسلر اوستنده آفتاب حزین
بربیوك دانه دوهٔ خونین . . .

برنقاب اسف جبیننده
هربلوط بر خیال غمدیده
که لب تسلیتله رنجیده . .

طاغلرك سینهٔ خموشنده
نوبهارك حیات دلریشی
دوشونور زخم ارض تفریشی .

بر كوچك قطره شبنم ماتم
موسمك هر یرنده لرزاندر :
هر طرف گیزلی یاشله گریاندر . .

هر خیابانده سربدست أَلم
گیزلیجه مادر سكوت ایكلر :
ایدر ارواحی رعشه‌دار كدر

سنه‌نك جسمی محتضر كیدر
شو مسافات بی نهایتدر ،
بستر واسع طبیعتده . . .

بو درام شمدی منتظر كیدر
پردهٔ برقك سمادن اینمسنه ،
قیشلك آسایش مقدسنه . . .

یتر آرتق نظاره‌مز كوزه‌لم
اوسنك موتی كورمه‌مش دیده‌ك
قورقارم ایچینیر بو رؤیتدن
كل بهار خیالی سیر ایده‌لم . . .

جناب شهاب الدین

شرقی

ازدواجه دائر

رفعت بکدن همشیره‌سی ذلیخا خانمه

قرده‌شم !

أوت ، قراریمی ویردم ، عودتمده ایسترم‌که هرشی حاضر اولسون، أویمك اشیاسی، سوسلری و او ، اویمك صاحبه‌سی، هرکیم ایسه ، نره‌ده ایسه ، بتون تفرعاتیله هرشی وهپسی حاضر، آماده وبکا منتظر بولنسون . بن ، ایکی ألمده کتابله یوکلی ایکی آغیر جانطه‌سیله ، یورغون وراحته محتاج کله‌جکم ، بنیم‌ده المده‌کی جانطه‌لر قدر یوکلی و آغیر اوله‌جق ، اوراده اك اوفاق، اك خفیف دوشنجه‌لره بیله ذره قدر یر بولنمیه‌جق. کلیرکلمز، سنك ألنکدن اوپدکدن صکره، درحال باشمی اوزرینه براقه‌جق بر سینه آرایه‌جغم وکوزلرمی ، بواشجه ، بیاض ، سسسز ، درونی بر عالمه دوغرو چویرمك ایسته‌یه‌جکم .

بنم ایچون انتخاب ایده‌جکك أو ، مرمره‌نك قومرال

وكولكه‌سز بر ساحلنده، بياض رنكلى، كنيش پنجره‌لى
وچوق آيديناق بر كوشك اولسون؛ بو كوشكك، دميريوللرندن،
واپور اسكله‌لرندن، مجاور اقامتكاهلردن اوزاق اولمسنه
دقت ايت.

آقشاملرى قپوجى قاپادقدن صوكره ايسترم‌كه بولنديغم
اودايه يالكز دكزك سسى كلسون، آنك ايچين آيريجه دقت
ايت‌كه بو سس، أويمك هرطرفندن ايشيديله بيلير كبى اولسون
مطلق سكوتى سوديم؛ ياقيننده دائما، قوى، صاف وجيد بر
عنصر حياتك جوششنى، آهنكنى طويمق ايسترم. ايكنجى
دقت ايده‌جكك برشى دها وارسه، اوده، أوك ايزسز
وخاطره‌سز اولمسيدر. هيچ بر نقطه‌سنده، ايسته‌م‌كه، بندن
اول، عين يرده دولاشمش، عين پنجره‌دن باقمش بر ديكر
موجوديتى اخطار ايده‌جك بر تك اثر بولنسون. أوك
صاحبى اوله‌رق، ايلك دفعه، اونك اياقلرينك مرديونلره
باصمه‌سى، اونك اللرينك قاپولره دوقونمه‌سى نجه پك ملتزمدر.
ايلك دفعه اوله‌رق او بياض أوك بكرتى اونك سسى وتنفسى
اخلال ايتسون.

اشيايى ولوازم بيتيه‌يى اونكله برابر انتخاب ايدك؛ أوى
اونكله برابر دوشه‌تك، ياخود هپسنى اوكا براق قردشم؛
سن اونى بولدقدن وأوى طوتدقدن صكره هيچ برشيئه قاريشمه،
راحتكه باق وبكا خبر وير. براق، پرده‌لرى اوطاقديرسون،
يتاق اوطه‌سنى او دوشه‌تسين سفره‌يى اوتنظيم ايتسون،

اویله‌که بن کلدیکم وقت أوك هر طرفنده ، هر اشیا اوستنده اونك ذوقندن بر ایز ، روحندن بر انعکاس بوله‌یم .

فقط بو «او» کیم؟ قرده‌شم. اوندن، عادتا ، موجودمش، کندیسنی برزمانلر طانیمشم کبی ، بحث ایدیورم ؛ حالا نه‌قدر خیالپرستم دکلمی؟ فقط بوخیالك وجود بولمسی سنك الکنده‌در... کونك برنده ، بومجهوله ایله بنی قاوشی‌یه چیقاره‌جق سنسك . سوزلرمه نه‌دن ایناتمیورسك ؟ نه‌دن شاشیورسك ؟ هیچ کورمدیکم ، هیچ بیلمدیکم بر کنج قیزله تشریك حیات ایده‌جکمه نه‌دن احتمال ویرمیورسك ؟ سنه‌لردن بری آوروپاده بولنیشم ، اوروپا افکار وعاداتیله استیناس پیدا ایدیشم ، استانبوله یکی کیرن قناعتلر ، کوره‌دکلر ، بنم یاشمده‌کی و بنم موقعمده‌کی کیمسه‌لرك طرز حرکتلری ، بتون بونلر ، تکلیفمی ، آرزومی سکا بورتبه مستبعد کوستره‌جك قدر قوتلی سببلرمیدر؟ سنی تأمین ایدومکه ، هیچ دکل قرده‌شم ... بتون بوصنعی سببلرك ویردیکی اندیشه‌لردن تجرد ایت‌ده ، بر کره دوشون ؛ شومسئله‌یی اولدیغی کبی بسیط وساده ماهیتنده کور ، آکلایه‌جقسك‌که سکا بك طبیعی وبك منطقی بر ایشدن بحث ایدیورم : « قرده‌شم ، دییورم ، چوق کوردم ، چوق ایشتدم ، چوق دوشوندم ، چوق کزدم ، یورولدم . آرتق دیکلنمك وأولنمك ایستیورم . روحم داومه داغنیق ، باقمسز بر باغچه‌کبی .... بکا ، بوباغچه‌یی تنظیم ایده‌جك برینی بول . »

شیمدی‌یه‌قدر تصادف ایتدیکم قادینلر بو باغچه‌نك اوستندن

برو روزكار كبی كچدیلر ، هربری برشی قوپارەرق ، برشی
یيقەرق كچدیلر ... ایسترمكه ، بو ، سنك بولەجغك اورابی
یولنه قویسون ، اونی طرح وترتیب ایتسون ، بوینی بوكولن
چیچكلری دوزەلتسین ، اوراده یكیدن چیچكلر یتشدیرسین .
بومزعج ایش ایچینده اونك - هركیمسه - مطلقا صبور ،
حلیم وكار آشنا اولمەسی لازمدر ؛ بناءً علیه ، اونده ایلك
آرایەجغك مزیاتی بونلر تشكیل ایتسون . كوزلری نه رنكده
اولورسه اولسون ؛ ماوی ، سیاه ، آلا ، قویو یشیل ، قویو
لاجورد . . آنجق دقت ایتكه باقیشلری معنیدار اولسون ،
كوكسنك آلتنده ، دماغنك ایچنده نەسی وارسه هپ اوراده
پارلاسین ؛ تاكه ، اونك قونوشمق زحمتندن وارسته قالەیم ،
یوزینه باقدیغم زمان ، نەایستدیكنی ، نه دیدیكنی درحال
آكلایەیم .

سینەسنك وبورون قنادلرینك دائمی بر خلجانده كبی
لرزشدار اولمسنەده آیریجه دقت ایت ، تاكه اوكا باقاركن
وجودینك هرطرفنده ، تازه وجوشقلی بر حیاتك حركاتی
حس ایدەیم . برده ساكن وقراكلق یاز كیجەلرنده ، اویمزك
بالقوننده ، درین ویومشاق قولتوقلریمزه كومولدیكمز زمانلر
، یانی باشمده ساعتلرجه حركتسز وساكت قالمەسنی بیلسون
، طبیعتك آهنكنه قاریشەجق قدر طبیعی اولسون . قراكلقده
اصل ، یالكز یالكز قوقوسی دویولان بیوك بر بیاض كل
دالنه كیررسه ، غروب وقتلرندەده كندیلكندن منور ،

قیمتدار طاشلردن مصنوع ، نادر وغریب بر موجود کبی، بیریل بیریل پیریلداسین . بن اوکا یواشجه دیه‌یم‌که :

— سن کیم‌سك؟ بوایچین ایچین نوری نره‌دن آلیورسك؟ ... او هیچ سسنی چیقارماسین کولسون وکولنجه دها زیاده پیرلداسین . آکلایورسك آقرده‌شم ؟ او، طبقی طبیعت کبی، اولسون ، جوهر مودیتی تشکیل ایدن حواس دائمی ولایتغیر اولمقله برابر کوزلکی هر آن باشقه شکل آلسون ، بر باشقه رنك اکتساب ایتسون واطواری ، طبیعتك حرکاتی قدر اسرار ایله آلوده اولسون ؛ قرده‌شم ، برجمله‌ده سکا هپسنی سویله‌یه‌یم : بکا بوله‌جغك قادین ، سمانك ، دکزلرك ، قیزلرك برخلاصه‌سی اولسون ، اویله‌که اوکا باقدقجه کندیمی بر معجزه قارشوسنده ظن ایده‌یم ، دنیانك بتون رنکارنی وطادینی بر قطره‌ده طوپلانمش کوره‌یم .

اخلاقنه ، تربیه‌سنه کلنجه قرده‌شم ؛ یوقاریده دیدیکم کبی حلیم ، صبور وکار آشنا اولسون . مطاوعت وتوکلی آغیر برر سوس کبی ، فقط شکایتسز ، طاشیمه‌سنی بیلسین .

علم وفکر ساحه‌سنده سنده‌لیوب دوشه‌جك قدر بجریکسز اولمه‌مقله برابر ، صاقین ، قرده‌شم ، صاقین ، دقت ایت‌که ؛ دماغی قلبندن دها متکامل اولمسون . . . اکر قارشیمه ، معاذاه ، برده «حقوق نسوان» ، «مدنیت حاضره» ، «ترقیات ملیه» کبی شیلردن بحث ایدن برقادین دیکه‌جك اولورسه‌ك بنم فلاکتمه سببیت ویررسك ، استقبالمی محوایدرسك ، قرده‌شم!

مستنسخی .

یعقوب قدوی .

آفاق عراق

دون آقشام دیدیلر که : یارین صباح بغداده واصل اوله جغز . آلتی کوندنبری ایکی نهایتسز و چیپلاق ارض سنجابی آره سنده آرتق اوصانمشدق . واپورك بطائتی کیتدکجه کندیسنی حس ایتدیریوردی . برملاقات محبته کیدییور کبی صبرسزلانیوردم . مضطرب کیجه لرده درین اویقو و طاتلی رؤیا بکلر کبی مرکز عراقه منتظردم . آرتق کونلری دکل ، ساعتلری صایمغه باشلامشدم ، ساعتلرکه هفته لر کبی بطیء المرور اولمشدی . بکا اویله کلیوردی که وقت کچیور ، بغدادی یرنده بوله مایه جغز ، بغداد ، مأیوس انتظار ، موعد تلاقی یی ترك ایدوب کیده جك .

بغداد ! بو کوزل اسم خیالمه نه لر وعد ایدییور ، بنی نه واسع تصورلره و نه شاعرانه امیدلره یوکسلتیوردی ! . . . شیمدی الف اللیل و اللیله حکایاتی ، هارون الرشید ، زبیده ، سلمی البغدادیه ،

احمد جلائر، هلاکو ، حافظپاشا ، مراد رابع ودهانه‌لرو کیملر خاطرمه کلیوردی . بر آنده بتون حیات عباسیه کوزملك اوکندن کچدی : فیرطنه کبی شدید وسریع بر سلسلهٔ فتوحات، سراب قدر کوزل ایام شان وشرف ونهایت موت ایله مستور بر تاریخ .. آمان‌یاربی ، برزمان بو حوالیده بر شعشعهٔ اساطیر یاشاتان احتشام خلفا نه‌ایدی ! .

خلیفة المقتدر معاصری مورخین عربدن (ابوالفدا) بر بیزانس سفیرینك سرای خلافتده راسمهٔ قبولنی تصویر وتعریف ایدییور : دیکله‌یکز : یوز آلتمش بیك کشیدن مرکب بر اردو سلامه طورمشدی . پوشیدهٔ زرو کوهر خلیفه ، وزرا و خدمهٔ خاصه‌سی ایله محاط ، برج نجوم اورته‌سنده بر سیارهٔ نواره‌شبیه ایدی . بیاض وزنجی کوله‌لرله سکز بیکدن زیاده ضابط ایکنجی جمله‌یی تشکیل ایدییورلردی . زمینه یکرمی ایکی بیك قالیچه فرش ایدلمش وایپك وصرمه قاقه‌لی اوتوزسکز بیك سجاده ایله سرایك دیوارلری ستر ایدلمشدی . برطرفده سیم وزردن معمول برصنعی آغاج اوستنده هرنوع میخانیکی قوشلر قورونمش اوچییور و اوتیورلردی ، دیکر طرفده بکجیلرك یده کنده مضبوط یوز آرسلانك همهمهٔ وحشتی بو کوکبهٔ مدنیت اوستنه مدهش بررعد تضاد کورله‌تیوردی ..

ینه مثلا مستعین باللهك والده‌سی ، بالخاصه اوغلی اکلندیرمك ایچون ، برر قالیچه طوقوتیورکه اوزرنده صرمه ایله بتون وحوش اشکالی ایشلنمش ؛ حیوانلرك کوزلری یاقوت، فیروزه

زبرجد ، زمرد .. قاليچه ايكي‌يوز بيك دينـاره مال‌اوليور .
هپ بو نسبت وقيمتده ظرائف نفيسـه ايله برلكده بر سرايه
قونيليور وظن اولونيوركه خليفه‌نك نظر استغناسنه بونلر
تنزلگاه اوله‌جق .. هيهات ! مستعين بتون بوبدايع ثمينه‌يی
آنجق يغمای اتباعنه لايق كوردی ، و آنجق غارتكرانك اوضاع
مجوميله اكلندی . .

بن بغدادده بونلری آرايه‌جق دكلم . فقط دجله كنارنده
عشق وحسرتنی كزديره‌ن زبيده‌نك خيالنی ، محبوبهٔ شاعرەسيله
مست اولان متوكل على‌اللهك خاطرهٔ مسعوديتنی حس ايتمك
ايستردم ..

اوزاقدن برمناره ، برقوله ، برقبه ، بر نشانهٔ بلده ، بر اشارهٔ
بغداد كوره‌بيلمك ايچون قپودانك يانـنه چيقمشدم ، بغداد
اوته‌ده دجله‌نك بربوكلومنده كيزلنمش ، صانكه هيچ‌برجزئنی
كوسترمه‌مك ايچون اعتنا ايديوردی .

*
* *

اعتقادمجه كوزل شهرلره ياصباحلين ايركن ياخود آقشام
اوستی كيچ واصل اولمالی : طلوع وغروبی همان تعقيب ايدن
دقيقه‌لرده هرمملكت كندی روح وشعرينی آچار ، شرق ونه
غربك بوسهٔ ضياسی آلتنده بلده‌نك شكوفهٔ رازی آچيلير ، هرطرف
كندی كنديسنك كويا برخيال شاعرانه‌سی اولور .

بز بغداده كونش طوغدقدن برآز صـوكرا كيردك .
طاتلی برنوازش هوا جبهه‌می سرينله‌تيوردی . سما ، ايچريسنه

آیدینلق وورمش بر معبدبرکاك کوبکنی خاطرلاته‌جق مستثنی بر رنکده ایدی . بوسما آلتنده زرین بر توز کبی هوا کونشی بوندرالایور ، کونش غبار انواری اینه بغدادك ایلك باغچه‌لرینی ایلك نخلستانلرینی ، ایلك قصرلرینی یالدیزلایوردی . .

بن شیمدی بر رؤیادن دیکرینه کچیوردم: تصورمده‌کی بغداد بر رؤیا ایدی ، قارشیمده‌کی بردیکر رؤیا .. ممنونیت بنی کندی نظرمده صانکه بیوتمشدی ، کوزلرمده‌کی آرزوی تماشا ایله بتون آفاقی طولدیرییوردم. بکا اویله کلیوردی که یانمده کندمدن باشقه کیمسه یوقدی . روحمی شهرك اوستنده بر طیر خرافات کبی قاناد کرمش ، حر وحاکم حس ایتدم .

نهرك ساحل شرقیسنده برر سوسلو قفس کبی سوسلو و اویناق یالیلر ، یالیلرك یاننده چیچك سپتلری کبی آصیلی باغچه‌لر وباغچه‌لر کبی چیچکلی بالقونلر وار ، زنکین یاپراقلر ورنکین غنچه‌لر شاهنشینلرك اویمالی پارمقلقلرینه حیات ویرییور .

بر باغچه‌لر و بو چیچکلر کویا دجله‌نك بر پستان عطریدر . خانم‌اللری یاسمنلره صارلمش ، پریشان صاچلر وچیلغین دمتلر حالنده صویك کنارینه طاشارکن زقوملرك عصبی قوقوسی فوللرك بایغین رایحه‌سنی بیبرله‌یوردی .

هوا اوقدر خفیف ، اوقدر معتدل ، اوقدر رقیق‌ونازنین وتماسی اویله یوموشاق ، اویله ملیح ، اویله نوازشکارکه شاقاغمزی اوقشایان بر همشیره الی ، ویا قورقاق و سریع

بوسه‌لرله صاچلر کزه طوقونان بر عاشقه دوداغی ظن ایدرسکز ؛ اویله ایلیق ، اویله معطر که شمدی بر کوزل قادین سینه‌سندن چیقمش ده نیله بیلیر واویله مواج ، اویله جوال ، اویله شوخ وسرباز که کنج کوکسلردن اوچمش وینه کنج کوکسلر آرایور ، دیدم .

شیمدی باغچه‌لرك آراسنده‌یز . نسیم صبحك کتیردیکی رایحه‌لر اوقدر میوه‌لری اخطار ایدییورکه انسان اونلری دوداقلری ایله طوپلایه‌رق دیلی اوستنده اریتمك ایسته‌یور : لیمون پورتقال ، ترنج ، کباد و سائر نارنجیات قوقولری ... انجه ، خفیف ونشوه آمیز برشقیقه ایچنده کوزلرمی قاپادم .

جناب شهاب‌الدین

سوقاق سوپورکه‌جیسی

صوغوق ، بوزدن بر قامچی کبی آغاجلری خیرپالایان
روزکارله قاریشیق، سوره‌کلی یاغمورلرك آلتنده الندەسوپورکه
و کوره‌کی ، یانی باشنده سوقاغك هر شیئنه قارشی مسامحه‌کار
آرابه‌سیله او قادینی کوروردم .

صباحلری ایرکن دها هنوز کوندوز پریلرینك اویاندیغی
بر وقتده آغیر بر آلیشقانلقله یاپیشدیغی بواوجی دمیرلی وپاچاورالی
دکنکارله سوقاقلرك اورته‌سنده هرکون انسانلرك وحیوانلرك
اونك تمیز ولکه‌سز حیاتنه قارشی قوصدقلری لوثیات ایله
اوغراشیردی . و بعضاً بوش ، اسمر بر بوغو ایله اورتولو
سوقاقلرده آرابه‌سنك سسنی ایشیدن بر کومه‌نك سیاه قانادلرندن
قولاقلرینه عقور بر قهقهه‌نك دوکولدیکنی دویاردی .

آیاقلرنده قالین ، کیرلی یوك چورابی ؛ قایشلرندن برر

ییوی ایله ، ایکی تخته پارچه‌سنه ایلیشدیرلمش قورو سسلی
اقونیه‌لری واردی . باشنه بر آتقی دیه آلدیغی پاچاورالر
زه‌سندن صاچلرینک رنکینی فرق ایده‌مزدم. یالکز یلدیرمه‌سنک
للرندن چیقان ایکی الی وارکه اونلرده صیجاق بر تازه‌لک
رق ایدیایردی . وهر شدانده قارشی آغلامامغه عزم ایتمش
وزلرنده حالا بر صباحلك یورغون یورغون ، صاریشین
نشلری قایناردی . و بلکه‌ده صاغیر حسسز نه‌سن عصبی
وزکا لرله چاریشیرکن تخته پارچه‌لری اوزونده موازنه‌سنی
لامایان ضعیف باجاقلرنده بوکونشلرك ایصیدیجی، سوسله‌یجی
ارتلرندن ذره‌لر واردی :

بر دقیقه دورور ، سوقاقلردن آقوب بوشالان محله‌لرك
بالغنی یورغون ، صاریشین کوزلریله سوزرکن بردنبره
کته کلیردی . . . برکولکه کبی موجودیتنه پك آغیر کلن
جه سوپورکه‌سی وقوجه‌مان کوزه‌کیله اونك چامورلره بیوك
توکل وایمان ایله أکیان اینجه وجودنده بیله عرقلك صیجاق
ادین فداکارلغنی کوریرنه . . . هیچ کیمسه اونك ـ
کبی بر انسان روحنه صیغمایان ـ ساده آچیق کنیش
کارلغنی دویامازدی . بر دقیقه اونی تنها ، لوش اودالرده ،
منغاللرك کنارنده بر عائله‌نك بهار و عطرینی ایصتمغه
شیق حرارتیله دولاشیور بولمق ایستردم . فقط اونده
سسلرینی بیله ایشتمدیکمز ازلی منبعلرك آقیشی واردی‌که
ی هرفداکارلغه قارشی سه‌ون ، آچیان بر معنی ایله جکوب
وکله‌یوردی .

اوكون ينه يلديرمه‌سنك آلتنده بوش وثروتسز قالاز وجودينك خطوطنی چيزه‌ن سرسری روزكارلره قارشی دوره‌رق قالديرملرده دقيقه‌بدقيقه سوقاقلردن آقوب سورو‌كله‌نن انسان ييغينلرينك آياقلرندن، دوداقلرندن، أللرندن بوشانان كير ولوث ايله مشبوع سوپرونتولر اوزرنده ايدی. بويونه سوپوركه‌سی ايری وسياه بر سونكر كبی سوقاقلرك ييرتيق وقوجه‌مان آغيزلره بكزه‌ين چوقورلرينی يالايوردی.. و او دقيقه‌ده آنجق قلبنك هر سعادته قارشی ابدياً قپالی ضعيف وخسته تللری اوزرنده دولاشان صوغوق، خراب ايدن سسلرينه دالمشدی.

بردن بو قالابالق آراسندن، بينسز، حسسز انسانلر آراسندن بريسی، جنسی و كستاخ غروريله ياقلاشه‌رق باغيردی. سسنده بحرانلی بر عتاب و اشكنجه واردی:

— مصيبت! . اوكوكه باقسه‌ك آ . . .

كوزلرينی ياواشجه قالديردی. اونلر ييلديزلری سونن ياز كيجه‌لری كبی چوق صيجاق وسا كنديی.. فقط شيمدی اورايه باطاقلقلردن نه‌سن روزكارلرك سوروكليوب كتيرديكی ايصلاق بولوطلر دولمشدی... قارشيسنده كنه باقدی؛ بو، حرارت و عطرينی سياه ايپكلر آراسنده ياشايان، اينجه تولر آره‌سنده بيله حالا صيجاق وپنبه طوران؛ اياقلرنده بوده‌سيه‌تلی پوتينلری، أللری بوقله بوقله مانشونك حرارت و بخارينه صاريلی برقادينه‌دی. كليدله‌نن روحندن هيچ بر غيظ

وحدت کوسترمکه موفق اوله‌میه‌رق کهنکار کوزلرینی بو قادینك صیجاق ، عطرینی شمدی تا روحنك ایچنده دویدیغی بو قادینك یوزندن آییردی. و آرابه‌سنه صولك کیرلی حصه‌لرینی‌ده یوکلتدکدن صکره طاقونیه‌لرینی ، آرابه‌سنی سوروکلیه‌رك تنها و ایصسز سوقاقلره دالدی .

کون دوغدی

طارق‌دن :

— ایشته اندلسه ورودمزدن تمام بر سنه صکره دشمن ، رودریقك تختگاهی اولان طلیطله شهرینی تسلیم ایتدی . شهرده بولنان قوط زادگانندن کیمی برتاب طاغلرینی طوته‌رق فرانسه‌یه ، کیمی‌ده دکز یولیله ایتالیا طرفلرینه قاچدیلر . بر طاقمی شهر خلقیله ، اردو ایله برابر عرض تسلیمیت ایلدی . مغیزالرومی قرطبه‌یی ، بن کسادی ملقه ایله البیره‌یی ضبط ایتدکلری کبی بن‌ده طلیطله‌یه کیردم . بوکون ایسه ، اوچمزده برابر ، قوط حکمدارینك خزینه‌لری ایچنده بولنیورز . بز بو عظیم عظیم فتوحاته هپ اتحاد سایه‌سنده نائل اولدق . بز بو عالی عالی مقصدلری هپ مشاوره ایله حصوله کتیردك . حکومتده ، دیانتده ، خلیفهٔ معدلتکاره اطاعتده موحد ، غیرتده ، حمیتده ، هر برخیرلی خدمتده متحد اولدیغمز ایچون اوچ درت آیلق یوللردن ، طاغلر ، اووه‌لر ، دکزلر

کچه‌رك کلدك . قلعه‌لر ، شهرلر ، مملکتلر ضبط ایتدك . بر اردو ایچون زوح و سپر متانتنده واسطهٔ مقاومت صلابت دینیه‌در . برقوم ایچون برج وبدن مهابتنده دائرهٔ تحصن اتحاد ملی‌در . بنم اعتقادمجه وظیفهٔ انسانیه یالکز موحد اولمق دکل همده متحد اولمقدر ، چونکه اتحادده توحید کبی حقدر.

طارقدن :

— طارق بن زیاد یالکز —

اندلس حکمداوینك خزینه‌لری ایچنده‌سین ؛ طارق ! سن نره‌دن کلوب نره‌ده طورمشسین ؟ عزیمتك نه طرفه ؟ سن تا سوریه‌دن کلوب طلیطله‌ده طورمشسین ، یارین سکا برفاتح دییه‌جکلر ؟ بونکله برابر ، سن بر قولبه‌دن چیقدك . برسرای خزینه‌سنده‌سین . بر مزاره کیره‌جکسك ! . ــ شو کوزیکك اوکنده پارل‌پارل یانان شیلر نه‌در ؟ برطاقم حکمدران ماضینك سرنکون اولمش افسرلری ! . بو شهر بر تختکاه اولمسه بیله بواوطه برتاجکاه مسخردر ! او قراللری تشخیص ایدن تاجلر سنك پنجه‌کده ، اقتداریکك کمالنه یکرمی بش برهان ، یکرمی بش شاهد ! . بونکله برابر ، ای سردار غالب ، سن یالکز بر تربه‌دارسین ! . ـ بو تاجلرك اصحابی اولان حکمدارانه امتثال ایتمه . آنلر غافل و مغرور ایمشلر . ذوالجلالك قدرتی ، بشرك عجزینی ، زمانك انقلابنی

دوشونه‌مشلر. هپ بری برلرندن انتقام آله‌رق کاوب کیتمشلر.
سن انلرك سرای سلطنتنه کیردك. خزینهٔ ثروتنه مالك اولدك.
دفینهٔ اسرارینی کشف ایتدك. رودریق سکا انلرك استقبالنی
کوستردی، سن‌ده عالمه رودریقك آتیسنی تصویر ایدییورسین.
ایشته قوجه بر ملتك عالم استقبالی اناغکك التنده یووارلانوب
طوریبور! ایشته داخلنده جریان ایدن نهر اقباله بر بشقه
مجرا آچیلدی؛ بوده محضا سنك کتیردیکك انقلاب ایله
آچیلدی! بونکله برابر، سن هیچ برشی دکلسین! سن
زیاد، سن مجرد هیچسین.

— تبدیل طور ایله —

نه اولور؟ ربم! بکاده برآز غرور کلسه!. غرور ایله
چیقسه‌م چیقسه‌م‌ده صکره برده‌نبره دوشوب نه‌قدر عاجز؛
نه‌قدر اقتدارسز بر مخلوق اولدیغمی برکره دها اوکره‌نسه‌م!.
اوقو؛ بن‌زیاد، اوقو؛ شوافسرلرك هربری برحکمدار بدبختك
سرکذشتیدر؛ اوقو ابن نصیرك کوله‌سی!

❖

— نه‌دن صوکرا —

رودریق خلقه ظلم ایتمش؛ اوقدر ظلم که تبعه‌سنده

کیندن، انتقامدن بشقه آرزو قالمامش. افاضل وعقلا مجلسندن استکراه ایلمش ؛ اودرجه استکراه که ایشی ناأهللر الندە ، کندی مداهنلر ایچنده قالمش . نه تبعه‌آنی ، نه او تبعه‌یی دوشونمش .. برمکتب ؛ برخسته‌خانه یوق ، شهرك ابنیه‌سی محبسله کلیسادن برده کندی سرایلرندن عبارت . اومحبسلرده یاتان هپ ظلمیله محکوم اولمش بیچاره‌لر! او سرایلرده خدمت ایدن هپ حیاتنك دشمنلری ! اوکلیسالرده ایسه ذکر معبوده بدل کندی نامنی تقدیس ایتدیرومش ! اونامی تقدیس ایدنلر دکل ، حتی قاله آلانلر بر طاقم جهلا و یاخود بر سوری حیواناتدر .

رودریق هیچ دوشونمه‌مش‌که حکمداری ظلمکار ، سکنه‌سی جهل ایچنده اولان برمملکت البته بربشقه دولتك نصیبی اولور .. هیچ دوشونمه‌مش‌که برجمعیت انسانیه‌نك بر ظالم ألنده هرشیدن محروم ومظلوم اولوب کیتمسنه انسانیت تحمل ایتمز . انسانیته خادم اولان دولتلر ایسه بویله کوزل برقطعه‌نك برطاقم حیوانات ایله مسکون ومعطل قالمسنه هیچ بروقتده راضی اولماز . او جانوار کندینی شو - تاجه - نهرینك تمساحی یرینه قویمش ! خزینه‌لرینه باقشده اژدرها کسلمش ! - اونك کله‌سنی برعرب سپاهیسی کوتوردی ! -

— بحریه تقربله وکیتدکجه تجزئه —

ای نهر ! کیم‌بیلیر تاریخ نه‌عانك هانکی طوفاندر. کیم‌بیلیر قاچ‌بیك انقلاب کوروب کچیردك . بونجه عصرلردنبری جریان

ایدوب کلشسین .. بر کره کوتوروب براقدیغك شیلر بر کره دها کلوب کچدیمی ؟ هیهات ! زمانی برطاقم اذواق پادشاهانه ایله کچیریرکن ینه کوکندکاری زمانك مروریله نام وشهرتلری اونوتولمش بیکلرجه حکمداران ، ملکه‌لریله ، محبوبه‌لریله‌قایقلره ، تا دوراساطیره‌قدر کیدرسه‌ك ، آلهه‌لریله ، پریلریله ، تماهلره بینه‌رك ، سنك اوستنده صفالر ، سفاهتلر ایتمشلر ! هیچ بیلمه‌مشلرکه مسیره‌لری اولان نهر اقبالك منبعی کبی منصبی ده دریای عدمدر . هیچ بیلمامشلرکه برکون بر عرب سرداری اردوسیله کلوب اونهرك سواحلنی احاطه ایدر ، فقط ینه‌جریاننه بر سد حائل یاپه‌میه‌جغنی کوردیکیچون عقلی بونك حکمتنی احاطه ایتمز ، نه‌قدر عاجز اولدیغنی درحال آکلار ، مغرور ومسرور اوله‌جق یرده ، نفسنی تحقیره مجبور اولور ، برطاقم مطالعات حزن انکیز ایله اغلامغه باشلار ! ایشته وجود احتشاملرینك اعضای میته‌سندن حاصل اولان ضیای کاذب معمورهٔ سلطنتلرینك شو سونوك سونوك یانان قندیللرنده کورونیور ؛ بوحال ایله ظلیطله شهری دروننده فوسفورلر کورونیر بر قبرستانه بکنزییور .

عبدالحق حامد

❋

طارقدن :

صلحا ـ حقه محبت مخافة‌اللهدن کلیر . مخافة‌الله اك بیوك فضیلتدر . محبتمله عبودیتمی وظائف انسانیه ایفاسیله اثبات ایدرم . اسلامیته محبت ایسه هرکسله قرداشجه معاشرت ،

علمایه حرمت ، محتاجینه معاونت ، هرشیده التزام استقامت، اختیار عدل ومرحمت ایتمکله ثابت اولور . وطنی سوه‌رم ؛ چونکه آنك سایه‌سنده عمر سوریپورم . طوپراغنك اوستنده گزدم ، گزیپورم ؛ آلتنده یاته‌جغم . وطن محبتی وطنك بر طاشنه وجودینی سپر ایتمك، برقاریش یرینی چیکنتمه‌مك ایچون جانی ویرمك ، خراب اولمش برطرفنی بولنجه الندن گلدیکی درجه‌ده انك تعمیرینه توسط گوسترمك ، برقصورینی گورنجه دیلنك دوندیکی قدر سویلیوب اخطار ایتمکله اثبات اولنه‌بیلیر. ملتی سوه‌رم ، چونکه ملت هدیه ایدیپور . حقسز بر جزایه اوغرایه‌جق اولسه ملت تصاحب گوستریپور . ملت محبتنه گلنجه ، اوده افرادینك تأیید اتفاقنه استحصال سعادت حالنه همت ، اصلاح عادات وتهذیب اخلاقنه ، تحصیل ترقی وتأمین استقبالنه خدمت ، هرکسی خدمت و همته مثلا عقلایی تعلیم ونصیحته ارباب شبابی ادب وفضیلته اطفالی تعلم وکسب معرفته تشویق ودعوت ایتمکله ثبوت بولور . شریعتی سوه‌رم . چونکه بزه بو وظائفی تحمیل ایدن شریعتدر . محب شریعت اولمق ایسه بو وظائفك ایفاسیله مثبتدر .

عبدالحق حامد

چارشافه و پچه یه دائر ..

بو چیرکین عصرك و بو چیرکین محیطك یگانه سـوسی ،
یگانه کوزللکی سزك چارشافکز ، سزك پچه کزدر ؛ یالکز
بونلردرکه کوزلره حالا باقمق تحملنی ، باقمق آرزوسنی ویرییور .
نیچین اونلردن مشتکی کیبسکز ؟ اومظروفه بوظرفدن دها
موافق نه اوله بیلیر ؟ سزی بویله کوردکجه : برقادینك باشقه
درلو نصـل کیینه بیله جکنی دوشونیورم ، وچارشافسز ،
پچه سز بر قادین تخیل ایده میورم . سز بزم عشقمزك ،
حرمتمزك ، سز بزم قیصقانجلغمزك مطیع محبوسه لری دکلیسکز ؟
وجودکزك شکلنی آلان بودلفریب محبسی سزك اطرافکزه ،
سزك یوزیکز اوستنه بز آوردك ؛ بزم اهتمامز ، بزم محبتمز
آوردی . سزی کونشدن ، سزی هوادن ، سزی کم نظردن
صاقیندقده بویله یاپدق . یازیق دکلی که اوصاچلره کونش
وورسون ، اوبه زی هوالر ، توزلر خیرپالاسین ؛ یازیق دکلی که
ـ معاذاه ! ـ ا بوزلرك حریمنه ، حائلسز قولایجه ، لاابالی

بریابانجی کوزك قیویلجمی صیچراسین ؟ دوشوندككه ، بلكه ، بیلمیه‌رك ، بلكه ، بلااختیار ، برینك اوستنده فضله‌جه توقف ایدیورو. آنك ایچین یوزیکزی اورتدك؛ زیرا تبسملریکزك، باقیشلریکزك قیمتنی بز آکلایور ، بز بیلیوردق . کوکلز اونلرك ، اویله لزومسز یره هدر اولمسنه آجیدی‌ده بر ایپك محفظه ایچنده محافظه‌لرینه لزوم کوردی . چونکه ، سز خلقةً مسرفسکز ، خزینه‌لرکزك بهاسنی بیلمزسکز؛ هرشیده بخیل اولان طبیعت ، بتون قابلیت سخاسنی سزه ویردی ، سزك قلبکزه دوکدی ، فقط اویله بر افراط ایله‌که ، نهایت بویله بر تدبیره احتیاج مس ایتدك. ذاتاً انسانلرك یكانه وظیفه‌سی طبیعتك خطالرینی تصحیحه چالیشمق دکلیدر ؟

انسانلر قادینلره تحکم ایتدکاری کوندرکه طبیعته غالب کلدیلر. جمعیتلرك و مدنیتلرك اساسنی بر ارککك قیصانجلغی قوردی مملکتلر دن ، وطنلردن اول ایلك مدافعه ایدیلن قادینندی . بکا اینانکز ، بتون بو اولر ، بو معبدلر و بو شهرلر سزك ایچین یاپیلدی و سزك آچیلدیغکز و سزك قیصقانجلق محبسنی ییقدیغکز یرلرده ؛ درحال اولر ییقیلدی، معبدلر خراب اولدی، شهرلر چوکدی . چونکه سزك محبسلریکز اویرلرك سورلری ایدی، قلعه‌لریدی . نیچین باشقه جنس‌دن قادینلره باقوبده باشکزده غریب مطالعه‌لره میدان آچیورسکز ؟ اونلردن سزه نه ! سز ، باشلی باشکزه برعالمسکز ؛ بن او عالمه کیردیکم دقیقه‌دن اعتباراً خارجده بر باشقه موجودیت وارمی ؟ یوقمی ؟ اونوتدم

بیله.. سز نیچین آتندیکزده هر کسی اونوتیورسکز ؟

سوزه باشلارکن سزه دیشدمکه بوچرکین عصرك، بو چرکین محیطك یکانه سوسی، یکانه کوزللکی سزك چارشافکز سزك بچه‌کزدر. ممنون ومستریح یاشامق ایچون بوقناعت سزه کفایت ایتمزمی ؟ حال بوکه بنم روحمی سادەجه بوقناعت دولدیرییور ؛ بچه‌لرکز وچارشافکز ... بونلردرکه بکا محبتی اوکره‌تیور، حیاته محبتی، عشقه محبتی، مملکته محبتی اوکره‌تیور ؛ باخصوص مملکته محبتی.. . زیرا، سزك بواورتولرکز، بو سوسلریکز دکلیدرکه منارەلردن و او آل رایتدن صوکرا بوسرسری روحه بر راز آشنا ملجاء وبر امین مرسا، سعادتی ویرییور.

بچه‌کزك قدسیتنی شو ادن آکلایکزکه، بر یابانجی الك اوکا اوزانمسی احتمالی بیله، غیظ نەدر، خرچن نەدر، انتقام نەدر، کین نەدر هیچ برینی بیلمه‌ین بوتنبل و یورغون روحده بلده‌لر ییقاجق، برج وبارولر دەویره‌جك بر آتش آلەولیور.

کوردیکزمی ؟ بچه‌کزدن بحث ایدرکن خشین آدیملرله یوکسلك سورلر اطرافنده دولاشان بر اسکی قهرمان کبی سوز سویلمکه باشلادم. بلکه، بونلرك هیچ برینی یاپمیه‌جغم ؛ فقط امین اولکزکه شودقیقه‌ده چوق صمیمی یم. سزه، سزك اورتولرکزه وسوسلرکزه دوغرو توجه ایدنجه کندیمی هرشیئه قادر فرض ایدییورم. تاریخ مناقب بشریه‌یی دولدیران

الك بیوك قهرمانلقلر بكا برر چوجق اویونی کبی کلیور .

صاقین اونلری چیقارمایکز ، صاقین اونلری آتمایکز . بوچیرکین عصرك ، بوچیرکین محیطك اورته‌سنده اصالت وظرافت روحه یکانه دال اوله‌رق بو نلر ، ساده بو نلر قالدی . انسانلر سنه‌لردنبری ، انسانلغی ترزیل ایچون وجمعیتلره منظره‌لرك الك فناسنی ویرمك ایچون سویمه‌مز برجنتله هرشیئی دهویردیلر . بوکروهه پیرو اولمق سزه یاقیشیرمی ؟ بن سزی زمانلرك وانسانلرك فوقنده ، اونلرك خارجنده بیلیورم . سز مستور روحلردن دکلمیسکز ؟ دنیا یوزنده تك باشنه قالان علوی بر دینك الهی سزی بوصفتله دنیا یوزنده سائر مخلوقات آراسنده ممتاز قیلمامشمیدی ؟ سز اونك خلق ایتدیکی جنت آسا عالمك ملکلریسکز : او « کتاب » نده سزك اسمکزی ذکر ایتدی ، او وقتدن بری سز مقدسات میانته کیردیکز ؛ آرتق نه حاله ، نه ماضی‌یه ، نه‌ده آتی‌یه منسوبسکز ؛ یالکز اونوتمایکز که ، سزی بومرتبه‌یه ، بزم عشقمز ، حرمتمز ، بزم قیصقانجلغمز اصعاد ایتدی .

یعقوب قدری

مشروطیتپرور چینلیلره نصیحت

ملتلر برېرلرینك حال وعاقبتندن درس عبرت آلمیورلر!

دویدمکه، اوزاقدن طاوولك سسی، خوش کلیر دیرلر.

درت بش سنه‌در آسیانك ترك و ایران حدودلرنده قوپان شماته

ذوقلرینه‌می کیتمش، نه اولمش، چین‌ده آیاقلانمش؛ بزلره،

ایرانلیلره دونمك ایچون اوله‌جق، ملت مجلسنی آچمغه، شو

کارزار فناده برده او مهارتنی، قابلیتنی کوسترمکه، اجرای

هنر ایتمکه قرار ویرمش . . .

نه دیه‌یم؟ خیرلی اولان مقصدلرنده خدا توفیقنی رهبر

ایتسین وبزم باشمزه کلنلردن اونلری قوروسون!

فقط دعا کافیمی؟ بن که درت ییلدر شو درسخانهٔ تجاربده

ایکی دیز اوستی کله‌رك نجه حقیقتلر اوکرنمش، نجه تجربه‌لره،

نه‌لره شاهد اولمش بر عبدناتوانم؛ آسیانك، خزان یاپراقلری

قدر صولغون رنکلی زواللی اولادینه بشریت نامنه نصیحت

ایتمك، نه‌لردن توقی ایتملی، نه‌لری اجرادن چکینمه‌ملی،

بوتون بونلری برر برر اوکرتمك ایسترم . . . بو بابده غایه‌م

صرف انسانیته خدمتدر؛ سعیم مشکور اولسون!

صورت خطاب

ای اولادلر ،

بنم سنم هنوز یکرمی دردی کچمش دکلدر ؛ فقط سز یاشمه ، باشمه باقمایکز ، سوزلریمه قولاق ویریکز ، اکر هر جملەدن بر بابا نصیحتی آلمازسەکز او زمان سزه « اولادلر » دیدیکمه اعتراض ایدیکز .

ایشتدم که برقاچ کونجکز ایچون بز نصل مندرلرمزی بیراقوب نارکیلەلرمزی بر طرفه آتمش وسوقاقلره دوکولمش ایسەك سزده تخته سدیرلرکزدن قالقمش . خشخاشله دولو چوبوقلرکزی دیواره آصمش وحریت اوغرینه سلاحه صاریلمشسکز . . . بو حرکتکزی تقدیر و تبجیل ایدرم . یقینده ، انشاءالله ، کون کلیرکه مملکتکزك اوزرندن بو باروت دومانلری سیلنیر ، مظفریت کونشی یوزلرکزی پارلاتیر .

فقط بنی دیکلەییکز ! ایچنده طوپ سسلری ایشیدیلن بو عصیان ، بو اختلال فیرطنەسی یره برقطرهٔ رحمت ، بردانه

باران دوشمه‌دن ، قورو کوك کورولتولری کبی چارچابوق زائل اولوب ، بزده اولدیغی کبی ، یرینه‌ینه بردرین اویوشوقلق مقاتم اولماسین ، مملکت چوراق ، صوسز قالماسین ! بن حسود بر آدم دکلم ، ایسترم که سز بزدن دها بختیار اوله‌سکنز ، دها آززحمت چکه‌سکنز ، ایشته بوامل‌ایله برپندنامه حاضرلادم . فی الحقیقه سزلر « قونفوچیوس » کزدرجه‌سنده ادعای فطانت ایده‌مم ، فقط هله بر زحمت ایدوب دیدکلریمی نظر اعتباره آلکنز ، امینم که بکاده لوالکه کزده بر موقع احترام آییرر ، جازبا قیزنر کزه تصویریمی صدف وایپکله ایشلته‌رك دیوارلر کزه آصار و یوجه داغلردن بی منند بیاض منکشه‌لر طوپلایه‌رق رسممك اطرافنه چرچیوه‌لر یاپارسکنز !

ای اولادلر ، دقت ایدك که بوپندنامه‌م بزده‌کی طرابلس لایحه‌لرینه دونمه‌سین ؛ زیرا آ کلاشلدی که انسان اوقومغه تنزل ایتمه‌دیکی کندی دوستلرینك ، کندی مأمورلرینك طاتلی لایحه‌لری یرینه ، دشمنك قارالادیغی آجی اولتیماتوملری ازبرلمکه مجبور قالیور .

تمنی ایده‌رم که « بودا » سزی بویله عاقبتلردن محافظه ایتسین !

۱ — کنجلر اختیارلردن ، علم تجربه‌دن ، خلاصه بیق صاقالدن ایپدر دیرلرسه اینانمایکنز . موقع اقتداره کله‌جکلرك مصیرتلرنده قانبورلری ، حتی آرقه‌لرنده قوپروقلری اولسه زیان ویرمز . بیراقك ؛ فقط تجربه‌لری یوقسه الکنزی

سوورمكدن اجتناب ايديكز ، زيرا اصلى مضر اولان ايشته اونلردر .

٢ — زهر ايچمكه ، آتش يمكه ، درى كيمكه راضى اولك ، قحط وغلادن كونده باشكزده كى صاچ عددنجه تلفات ويرك ، فقط بنى اسرائيلك تشويقنه قابيلوب طوب ، كمى ، قيشله ، عرصه كبى سفلى صاتيشلردن قطعياً فراغت ايدك .

٣ — قلعه‌لركز طوپسز ، زرهليلركز طوپسز ، شهرلركز عسكرسز دوررگن مانوورا ديه هوايه قورشون ، بوشه طوپ ، دكزه آلتون آتمايكز ، قورو صيقى باروت ياقمايكز .

٤ — مشروطيت ، ادارهٔ عرفيه ديمكدر . قانون اساسينك محافظه‌سنه ديوان حرب عرفى مأموردر . بونك حق تفسيرى ايسه يالكز جنرال « شوكت تونغ » ك ادراكنه مودوعدر .

٥ — محلنه صرف ايتمكه الكنز وارميه‌جقسه اعانه طوپلامايكز ، احمدك باشنده‌كى كلاهى سزك محمده كيديرملك مقصديله تنسيقات ياپمايكز ، امتياز بحثلرنده ايشى يغما حسنك بوره‌كنه چويرمه‌يكز ؛ خريطهٔ وطنى تربه صارينى كبى پارچه پارچه كسوب داغيتيركن حكومتى قورتاريورز ديه زنهار اوكوتمه‌يكز .

٦ — امرايه اوتوموبيل ايله ماروكن قولتوق ويرمكدن ، اطفائيه آلايلرينه خرطوم آلمق ، سلامت عموميه نامنه دها فائده‌ليدر . حقيقتى فراموش ايتمه‌يكز ..

۷ — مهدحریت ، مسقطرأس مشروطیت کبی عنوانلرله بر قصبه‌یی دیکرلرندن تفریقدن توقی ایتمکله صاقین اکتفا ایتمه‌یکز. اومنللو بلادی ، نه‌رتبه مهم‌اولسه ، درحال تخلیه ایدوب طوپراغنه بقله بغدای أکیکز و بوصورتله تخم نفاق یرینه تخم خیر اقتطاف ایدیکز..

۸ — اعیان رئیسنك دیلسزی چوق سویله‌یه‌نندن، طویلی قصیرندن افضلدر . مبعوثان رئیسنك ایسه بر آز سوز بیله‌نی هیچ بیلمه‌یه‌نندن و قصیری طویلندن اعلی‌در . دستوری خاطرلایکز .

۹ — حریت اوغورینه فتح بلاد ایدن قوماندانکز اولوبسه اونی تجلیل ایدیکز ، کچدیکی یره صیرمه دیبالر سریکز ، بلنه سیف مرصع ، کوکسنه نشان افتخار طاقیکز ، مملکتکزك اون کوشه‌سنه اون آلتون هیکلی دیکیکز ، فقط الکاولی الندن عنان اداره‌یی آلوب کوشهٔ احترامده استراحتنی تأمین ایدیکز .

۱۰ — آچ آدملری بردن دویورمایکز ، عارسزاولور . زوکورتلره خزینه کوسترمه‌یك ملت، خزینه‌سندن اولور . پاره‌سزلرك جیبنی بردن دولدورمایکز ، قمارباز اولور . وقتیله صباح قهوه‌سی کوچ بولانلره شامپانیه ایچیرمیکز ، سرخوش اولور . خرقه‌یه آلیشانلره بردن فراق کیدیرمه‌یکز کولونج اولور .

۱۱ -- مملکتك راه‌عدل و حقده ترقیسی ایچون اولا

اعیان ژورناللرك نشرندن ، مبعوثان ینه اسکی حال احتیاجه دوشمکدن ، غزته‌جیلر بینلرینه قورشون یمکدن ، افراد ملت پرده دکنکلرینه معروض قالمقدن قورقاملیدر .

۱۲ — بحر محیط اوقیانوسندن سرحد سمرقنده و دشت مغولدن تالب آبه قدر قوجا ملتك رجالکزدن بری حقنده‌کی انسلاب امنیتنه باقمایه‌رق محترم مبعوثلرکز ینه اعتمادده بردوام اولسونلر .

خلق نه بیلیر ؟ « العوام کالهوام » .

۱۳ — سیاست خارجیه بحثنده سوزم شودر : دکزه دوشسه‌کز ییلانه صاریلك ، قورتولورسکز ؛ فقط آلمانیایه صارلمایکز ، بوغولورسکز .

باقی « بوداحالکزه آجیسین ! » رفیق خالد

٥

بخرده‌مدنی

آرتق داغلر ، صرتلرنده‌کی کوکلری آتدیلر . فقط هنوز صباحلری سرینجه اولدیغی ایچون اوموزلرینه سیسلردن بر آتقی آلیورلر ، اوقدر شیمدی روزکارلرده قوری آغاج دهلیزلرنده دلی کبی قوشمایور ! نباتاتك قارنلوالی مطلقا ایلك بهارده . هر ساقك اوزرنده رنکلی و کوزل قوقولی ایپکلردن اوفاجق ماسکه‌لر قیپردایور . ارغوانلرك ، آقاسیالرك دالرنده اوفاجق کاغد فنارجکلره بکزر صاییسز چیچکلر آصیلی . نه‌قدر سوینج ، نه‌قدر نشئه‌یاربی ! هم هرطرف بویله ! هله بوجکلر جداً کوروله‌جك شی! بویوك برجواهرجی دکاننك جامکانی جانلانه‌رق بورایه کلمش کبی ! کیمیسی قنادلی برزمرد کوبه ، کیمیسی اوچان بریاقوت دامله‌سی ! هپسی ده طاقم طاقم چیچکلره قوشویورلر . چیچکلرك توبچلری ایچنده‌ده صانکه بر کوچك میکده وار . بوجکلر اوراده ایپك قدحلر ایچنده مسکر برایچکی بولوب چاقیشدیریورلر . صوکرا سرخوش ، مست لایعقل صاغه صوله‌باش اوره‌رق مترنم زیقزاقلر چیزیورلر

وهوادە بر ترانە شبکەسی أورولویور ! یاقوشلر ؟ دوغروسی اونلردە اولور شی دکل . کویا هپسیدە بیوك بر قونسرە حاضرلانیورمش کبی آغاجلرك داللرینە طوپلانیورلر . برقسمی دیکرینە یکی شرقیلر کچیور ، دیکر برطاقی سازلرینی آقورد ایتمکلە مشغول ! دون کندی کندیمە کزییوردم . بردنبرە بیلمم نرەدن برروزکار کلیوردی . بوتون چیچکلی یاپراقلردن برلرە رنکلی قیویلجەلر یاغدیغنی کوردم . انسان کندیسنی برقیر بالوسندەیم ظن ایدییور . کویا اغاجلردە یوزمنزە (قونفەتی) آتیورلر . بوشاقاجی روز کارلر داللری غیجیقلادقجە بوتون یاشنی باشنی آلمش قاواقلر ، اخلامورلر بیلە کولمکدن قاتیلیور کبی ایکلیور ، بوکولیور ، بربرینە کیرییور ، کولکەلرك یشیللکلرە سردیکی امراملری‌دە بش‌دقیقە بر یردە دوردورمق قابل دکل . چونکە روزکاری کورور کورمز اونلردە اوچوشیورلر ! تکمیل چیچکلر شطارت ایچندە لیلاقلر برر قندیل‌کە ایشیقلری هپ کوزل قوقو ، باغچەلردە قافلە قافلە منکشە ، زرین ، فولیا دها آدینی ، صانی بیلمدیکم برچوق ازهار ، بونلردن بعضیسی پارمقلقلرە صاریلەرق بتون کلن کچنە باشلرینی صاللایور ، سلام ویرییورلر !

شمدیدن صوکرا سوسنی اختیارلری ، یاشلی عاشقلری هیچ عیبلامیەجغم . بوصباح باغچەدەکی بوروشوق یوزلی اقاسیایە باقدمدە حیرت ایتدم . اونەسوس یاربی ! هردالندە صالقم صالقم تازەلك صاللانیور !

فقط بوقدر حاضرلقدن صوکرا یاز نەیە تازەلەنوبدە چابوجاق کلیور بیلممکە !

فاضل احمد

تریاکی سوزلری :

مجادلهٔ حیاتده احراز غلبه ایچون صاغلام قفا لازمدر :
انسانلرده قوچلر کبی قفا قفایه دوکوشورلر .

کوپکه کم وورمه : کندیسنی آت صانیر !

آچ کوزلویی منتدار ایدەمزسك : طویمازکه !

تنبللك بر نوع وجدان اویقوسیدر ، اونك ایچون بر سیئه اولدیغنك فرقنه وارەماز .

قوزوسنه قیامایان کباب ییەمز .

خواص بکندکجه آلقیشلار ، عوام آلقیشلادقجه بکنیر .

موتك آجیلغنی سودکلرمزك ئولومنده طاتارز .

قاواق آغاجنی بکنتن وسون یلك آز کشی کوردم : چونکه طوس طوغریدر !

هر جمعیت لایق اولدیغی ادبیاتی سور .

سوء استعمال قاپوسنی آبوالق ایتمکه کلمز ، درحال آردینه قدر آچیلیر .

یالانی سوکوب آتمادن حقیقتی دیکلمکه قالقیشما : طوتماز .

شن آدم کونشه بکزهر : کیردیکی یر آیدینلانمش کبی اولور .

بوکون بر درس ، یارین بر معادله ، دون بر معلمدر .

صوفینك ریاسی دینداری قاندیرر ، دینسزی دکل .

دوستلغك محکی ادباردر

اوزون سوز اوزون اوکچه کبی قادینلره یاقیشیر .

فضیلتی تخریب ایدهمدیکك خصمك مغلوبیتندن امین اولمالیسك

اشرف ساعت اِبی ایشلر ایچون ایلك ساعت ، فنا ایشلر ایچون صوك ساعتدر .

تر وجودك گوز یاشیدر

منفعت جمعیت بشریه‌نك جنتوسیدر .

ریاسز نماز قیلانك دیزی تحیاتدن یورولماز .

یاساق آرزو طوغورر .

هر تمایش صوؤقدر ، تمایش اخلاق . . . . ایکرنج !

— پولتیقه‌ده یا کلش یوله صاپانلر دائما حیزلی یوررولر .

مأموریت - عزتلو ویا سعادتلو بر اسارتدر .

زواللی قویون سورومی ! چوبانیده اوبسیله‌ر ، چوبان کوپکنیده ، قوردیده !

یورواسنی یاقدقجه ییلانك کوکی کسیلمز .

جناب شهاب الدین

الاهك نوری

ـ اوغلم ایچون ـ

بو دفعه بن باشمی سنك دیزیکه قویاجغم اوغلم وسن بنی دیکلیه‌جکسنك ، اولمازمی ؟

کوچك اسمر اللریکك بری یاناغمك آلتنده اوته‌کی باشمی اوقشارکن سکا باقیورم . بو اسمر کوچك اللر بو آقشام ، سنه‌لردن بری نافله بکله‌دیکم ، بر شیئك خیالنی کتیریورلر . بونلر نهایتسز قوتلری ، ایلکلری ایله بنم دعاسنه جواب کله‌دن قورویان بوش ، آچیق آووجلرمی قاپایه‌جقلر ، واللرم آرتق ایصینه‌جق وطولاجق ! بونلر ، بونلر ایشته هیچ کلمز دیه بکله‌دیکم ، بر ارکك ، بر اوغل ، بر قارده‌ش ، بر هرشی اللی اوله‌جقلر ؛ اونلرده هیچ بر کناه اولمیه‌جق . بو اللر بنمکیلری اوقدر صاقلامق ایسته‌دیکم حالده ینه سوروندکلری شیئه اصلا سوروتمیه‌جکلر ! ایلك بکا کلدکلری زمان ناصل اوزرلرینه تماس ایدلمه‌مش برایبکلی ضیا وارسه ینه اویله قاله‌جقلر !

آقشام اولیور ، وهرطرفی اورتن بواسمر هواده داها اسمرلشن کوچاك یوزیکك خطوطی نه‌قدر مبهم ووقور ه سوکیلی اوغلم، سیاه کیرپیکلرینك آلتندن اللهك نوری قراکلق حیاتمه تبسم ایدییور ، بوایلك اکلایان قویو سوکیلی نور کوره‌مدیکم قاراکلق وطاشلی یولمی آیدینلاتیور . حس ایدییورم‌که بونور حیاتمده هرکون داها پارلاق ، هرکون داها مشکل ومدهش یوللرده قورقوسز یورومك ایچین داها مشفق یاناجقدر . ظن ایدییورم‌که چوجقلغمك وکنجلکمك ایلك ایمانی ، ایلك هویتی سنك کوچك وجودکده جانلاندی وبردها أولمیه‌جك ! بنم روحمك قندیللری قاراردیغی ، حیاتی واینانداقلری سوندکلری زمان سنده‌کی بوسوکیلی اسکی نور داها پارلاق یانه‌جق وبرده آرتق هپ بواللهك نورینی تعقیب ایده‌جکم ، سوکیلی اوغلم . بن قارارمش ، صوغومش ، تحجر ایتمش بر انسان بقیه‌سی اولدیغم زمان ، بونورك ایمانی ایله دعا ایده‌جکم ، بونورك عالملری ، دوشونجه‌لری ایله دوشونه‌جکم .

کوچك آلنکده‌کی چیزکیلرك آرقه‌سنده نه‌لر وار ؛ یاناقلرکده بوتون کوز قپاقلریکك ومهتز کوچك آغزیکك رقتی ومبهمیتی ایله برشی ، بر حیات ، برکولکه ، بر حس وار ! آدینی بیلمه‌یورم ، سوکیلی چوجغم ، بوبر تبسمی ، یوقسه روحك آننه‌کك روحنی یاشلرله‌می قارشیلایور ؟ أوت آغلایورسك غالبا ، نیچین آغلایورسك اللهك سوکیلی نوری؟

آیدینلاتدیغك یرك ویرانلغنه، قارا، قیریق ویانیق محرابلرینه‌می؟ اویله ایسه آغلاما ، سوکیلی چوجغم ، آرتق بویله شیلر سویله‌میه‌جکم. باق ، نه‌لر سویله‌یه‌جکم استقبالکی سویله‌یه‌جکم ، دیکله !

سنکله بن دنیاده هیچ ایکی روحك اولامادیغی کبی بر برمزك اولاجغز . اك معتنا واك کنج اعتلالرمدن أوردیکم بو اللهك نورلرینك آرقه‌سنده‌کی هویتك هرتلنی ، هرذره‌سنی بنم روحمه أوره‌جکم ، سنککیذرك ایپك و نور انساجیله امتزاج ایده‌مه‌ین هرقالین و کرلمش تلی روحمدن قوپاروب آتاجغم ، دائما ال اله ، یان یانه ، آکلادکمی ؟ بو سوکیلی أللر تفنکنی ایی قوللانمغی ، بوسوکیلی کوکس آنا طوپراغنه سپر اولمغی ، بو سوکیلی باش بو مملکته هرشیئی ویرمکی اوکره‌ندیکی زمانلر مملکت بعضاً سنکله دینلنمك ایچون بر ایکی آی ، بر ایکی کون ویررسه ال اله طبیعتك کوزل کوکسنه کیدوب دیکلنه‌جکم . یوجه یشیل طاغلر اورته‌سنده یشیل ضیالری ایله دوشونن کوللرك کنارنده اوطوروب سمایه باقه‌جغز . بن او وقت هپ سنك کوزلرنده بویوین نوره ، أللرنده قوتله‌نن ایپلکه ورحمته باقه‌جغم ! سنك یوکسلکلردن دوشمه‌مك ایچون دعا ابده‌جکم . فقط سنك قانادلرك دها کنج ، دها مظفر بر قارتال قنادی کبی بنی ده‌ویروب قیران فورطنه‌لرله کوکس کوکسه چارپیشدقدن صکره قیرلمیه‌جق ، دها یوکسکلره کیده‌جك ! و بن او زمان سعادت نه‌در بیله‌جکم ؛ بن اوزمان چوجقلغمك نهایتسز ایمانی ،

کنجلکمك جانلی و عاصی خیاللری ایله بر داها یاشایه‌جغم؛ او قراردی، سوندی ظن ایتدیکم کوزل شیلر ایچین بر باشقه بن، دها یوکسك وقوتلی بر «بن» ك چارپیشدیغنی کوره‌جکم. وسنکله برابر عینی صفده بر داها چارپیشه‌جغم. نهایت آرتق تماماً اختیار، بیاض صاچلرم، قورو ویورغون أللرمله دیکلنمکه کیدرکن سونن حیاتمك اوستنده اللهك نورلری بر داها بو اسمر آقشامده‌کی رقت وغملریله روحمی ییقایه‌جقلر؛ وبن ده سوکیلی اسمر ألك‌ك اوستنده یاناغم، سوکیلی نورلریکه باقان روحمه اولورسه‌م عدمك دیکلندیریجی قوللری آراسنده حیات کابوسلرینی بر داها کورمه‌دن وابدیاً اویانمادن اویویه‌جغم.

خالده ادیب

استانبولی تماشا

کونش دها طوغمامش ، فقط کیجه بر افلاطون کولکه
ز رجه‌سنده خفیفلشمشدی . مرمره‌یی کچمشدك ؛ « اوره‌نوق »
آپاستفانوس اوکنده ایدی .

خاطرهٔ لیل اوله‌رق یالکز برالماس دوکمه کبی افق شمالی‌یه
ایلیکلنمش برتك ییلدیز و نظرلرده‌کی رخاوت خواب واردی .

رقیق بلوطلرك یریر سمایه چکدیکی بچه‌لر غربده خفیفلنه‌رك
ر منکشه بوغو ، شرقده ضیالانه‌رق برالتون تول اولیوردی .
ستانبول قارشیمزده متموج ، فسون آلود ، سیسلی و آیدینلق
ر هلال مبهم حالنده دکزی قطع ایدیوردی .

بخار صباح ایچنده شکللر ، رنکلر اْستوپلانیور . یالکز
ر سبابهٔ شهادت کبی کنکرهٔ آسمانی کوسترن منارەلر فرق
ولنیوردی .

شیمدی ثماره یوجیلری بزایکیمز میدانه چیقیورلردی :

اویقودن شیشمش کوزلر ، علی العجله قورولاتمش رطوبتلی یوزلر ، اوچ فیرچه ضربه‌سیله پك آز اصلاح ایدلمش باشلر اوته‌ده بریده بلیریبوردی . بر قاچ دقیقه ظرفنده کوکرته شاپقه‌لر ، قالپاقلر ، کلاهلر ، فسلر ، صاریقلرله طولدی . سیاحلر آره‌سنده آز چوق هر بویدن ، هر جنسدن برقاچ نمونهٔ بشریت واردی . کندی کندیمه دوشوندم :

— قوجه استانبوله بر کوچك استانبولده بز کتوریبورز . ایشته آستانه‌مزك مینی مینی بر نسخه‌سی ، بر مشهر اجناسی... پایتختمز آسیا ایله آوروپانك آل آله طوتوشدیغی نقطه‌ده ، عادتا انسانیتك درت یول آغزی کبی برشئ ، بر موعد تلاقئ اقوام . . . شمالك جنوبه یوارلادیغی ، جنوبك شماله اوزاتدیغی اشخاص واشیا اورادن کچر ؛ هرکچن بر بابانجی فکر ، بر غریب حس ، یوزده سکسن کمرکلی بر خاطرهٔ اجنبیه براقیر . بونلر آهسته آهسته قعر وجدانمزده بیریکیور ؛ افرادمز آره‌سنه کیریبور ؛ فرقلر ، اختلافلر ، مسافه‌لر حاصل ایدیبور . معارض امللر ، احتیاجلر ، بری برینه یان باقان فکرلر ، یکدیکریله اویوشامیه‌جق حسلر طوغوریبور . استانبوللیلر قدر یکدیکرینه آز بکزه‌ین بر بلده خلقی وارمیدر ؟ عرق شامی ، عرق ایرانی ، عرق تورانی بتون بوجذور مختلفهٔ انسانیت اسکدارده ، خلیجده ، بشکطاشده قارمه قاریشیق مصادفه ، مصافحه ، معامله ، مجادله ، مصالحه ، مناکحه ایدر . اقطار اربعه‌نك متنوع قانلری درسعادت محله‌لرنده بری برینه قاریشیر ، قاینار ، برلشیر . محله امامل‌ری

نكاحى على الاكثر ارضك برى برندن اوزاق ايكى بوجاغندن اوزاتان اللر آره‌سنه قويارلر؛ قوانين وراثت ومشابهت مجراسنى غائب ايدر؛ بو عجيب ازدواجلردن چيقان چوجقلر قفا طاسلرى، نه‌شكله كيره‌جكنى، دماغلرى نه‌بيچيم آله‌جغنى شاشيرر. همان هر استانبول ياوروسنك وجداننده اجدادندن مورث بر خليطهٔ اجناس واردر. چوقلريى كوررسكزكه اشكال ظاهره‌سنده چركس، اخلاقنده آرناوود، ذكاسنده عرب، حسياتنده تورك‌در. سوقاقلرده كورولن مدوجزر ملل روحلرده‌ده جريان ايدر. بعضيلرى استانبول عائله‌لرنده‌كى سوء امتزاجه شاشارلر، بنجه بعض مستثنى اولرده‌كى حسن ائتلاف شايان تعجب‌در. بويله هر فردك شجره‌سى بر علم‌الانساب فهرستى اولنجه هر ايكى روح آره‌سنده بر طلاق طبيعى بولنمق ضرورى دكلميدر؟ وبو حالده خانه‌لرك چوغى بر محمود پاشا محكمه‌سى حالنى آلماسى نه‌دن استغراب اولنمالى؟...

سراى برونى طولاشيوردق. كوزلكلر سيلنيور، قوداقلر قورولييور، دوربينلر اطرافى كزييوردى.. بتون كنارلرى خارهٔ دريا ايله مزين اوچ بيوك آونك بيوت، يوصونلرله مينه‌لنمش اوچ اهرامابنيه حالنده استانبول، غلطه، اسكدار پيش انظارده يوكسليوردى.

كونش طوغمش، چامليجه آرقه‌سنده بر حريق نور ايقاع ايتمشدى. قرجه احمد سرويلرينك سياه پرده‌سى، سياه صاچاقلرى آرقه‌سنده افق يانيور.

شکلاً هر نوع قیود معماریه‌دن معاف ، لوناً اندیشهٔ امتزاجدن آزاده بر یووا ، بر قفس ، بر قوطی ، بر ، اویونجاق کبی اولر یکدیکرینی قوجاقلایور ، بری اوته‌کنك تپه‌سندن باقیور ، شوراده رو برو اوته‌ده طاق برطاق ، بریده هر بنا بر مربع ونك حالنده بر محله‌یه برشطرنج قزح منظره‌سی ویرییور ؛ هر طرف شهر امانته دیلنی چیقاریور ، بلدیه مدیرلرینه : « نا سکا ! » دییور : ایشته استانبول . . .

بوساعتده شهرك هر جهتی خلجان انسانیتدن خالی کورونیوردی. سعادتلری ، فلاکتلری ، فاجعه‌لری ، مضحکه‌لری ایله بر میلیون خلقی قوجاقلایان قوجه پایتختك ایچریسنده کولن ، آغلایان – باخصوص آغلایان ! – حیاتدن هیچ بر ذره حس اولنمیور ، یالکز استانبول طرفندن بر شورش اخشاب ، بك اوغلی جهتنده بر ییغین اشکال متحجره روشنیٔ طلوع ایچنده مرئی اولیوردی .

قاضی کویی جهتنه باقدم . حیدرپاشا خسته‌خانه‌سی کوزومه ایلیشدی . ایچمدن : « آه ، دیدم سلیمیه قیشله‌سندن قره‌جه احمد مزارلغنه چیقان یوللرك الك کسدیرمه‌سی ؟ . » صوکره غلطه‌یه طوغری دوندم : ایشته تورك باندیره‌سی آلتنده فرنك مراجعه‌سی سورن بانق عثمانی ، ایشته تیریاکیلری الك غالی فیئاتله زهرله‌ین رژی . . دها بریده ایشته ایچنده حکیم بولنمیان دائرهٔ صحیه ، اوکا مقابل استانبول طرفنده – بی‌شبهه قاعدهٔ تناظره رعایةً تأسیس اولنان و – ایچنده عسکر بولنمیان تجهیزات عسکریه

دائره‌سی .. صوکره ایشته حربیه ، طبیه ، ملکیه ، حقوق ، نواب ، بیلمم نه مکتبلری که همتلری شهادتنامه ؛ دیپلوما ، اجازتنامه ، نامیله هر سنه خزینهٔ مالیه اوزرینه بیکلرله آچیق بونو چکمکدر ! .

شیمدی بك اوغلی جهتنده پنجره‌لر کوکللر کبی آچیلیور ، قاپانیور ، صانکه هر بری چارچیوه‌لدیکی حیاته کوره حسله‌نیوردی. زیختیم آرتق غلبه‌لقلانمشدی . کوپرو اوزرنده آره‌لرنده هیچ بر رابطه اولمیان بر طاقم حیاتلر ، مجهول ، لاقید ، زبون ، خودکام ، یکدیگرینه سورونه‌رك ، یکدیگرینی متعاقب چکیور ، یکی جامعله غلطه آره‌سنده حلقه‌لری لاینقطع دکیشن بر زنجیر بشر کیدییوردی .

بك‌اوغلی طرفنده فعالیت ایکلده‌یور ، استانبول طرفنده و بزم طرفده مخمورلق حالا مندفع اوله‌مامشدی . . بو نیچون بویله اولیور ؟ نیچون اونلر ، بتون عناصر غیرمسلمه چالیشمین ، ایلرله‌مین ، انسانلاشمین‌ده بز تورکلر ، بز مسلمانلر ابدی بر صباح کیفنه محکوم ، دائمی بر که‌وشکلك ایچنده پاصلانمش اوله‌لم ؟ .

حل مسأله ایچون چوق دوشونمکه حاجت یوق : چونکه بز حکومتك نازلی اولادی ، یوز بولمش چوجغی‌یز . اوته‌کیلر اکمکنی غیرتندن چیقاریور ، بز اکمکمزی مطبخ عامره‌دن چیقاریورز . اونلرك مساعیسندن باشقه استنادکاهی یوق ؛ بزم دستگیرمز قوجه بر حکومت ! اونلر یارینی دوشونمکه مجبور ، بزده اندیشهٔ فردا یوق ؛ دیرز که آدم سن‌ده مالیه ناظری دوشونسون ؛ مالیه ناظرینك وظیفه‌سی نه‌در ؟ بزی پاره‌سز براقمامق دکلی ؟

بو کون ویارینکی آچلیغمه چاره دوشـونمکله مکلف بر ناظر موجود اولدقدن صکره بن نیچون چالیشه‌یم ؟ هپمز ایچـون دوائر رسمیه صندالیه‌لری بالارث و الاستحقاق اوزرینه قعود ایدیلیر بر یادکار اجداد حکمنده ایدی. هیچ دقت ایتمیوردق که او صندالیه‌لر اوزرنده اویوقلارکن بزی کری‌یه طوغری چکن بر قوهٔ خفیه واردر. مذاهب سائره اربابی ـ حکومتك اوکی اوغللری ، ـ سوقاقلرده ، میدانلرده ، طاغلرده ، ترلالرده چالیشیر ، قوشـار ، ترلر ، چالیشمغی اوکره‌نیر ، چالیشمغه آلشـیرکن بو ـ حکومت غافله‌نك غافل چوجقلری ؛ ـ قنق اوطه‌لرنده اسنر ، کزینیر ، صبرسزلقله سـاعات خمیازه‌نك انقضاسنی بکلر ، بویله‌جه یوموشادیغمزك ، اختیارلادیغمزك ، کوفلندیکمزك فرقنـه وارامازدق ، اونلر ایلکیه‌رك قاقیله‌رق ترقی ایدردی ؛ بز تلطیفلره نوازشلره مستغرق اوله‌رق تدنی ایدردك . اونلر سعینك بخش ایتدیکی وقار و نجـابتله حقیقةً یوکسلیوردی . بز دیوان قلمندن چیقان طغرالی کاغدلرك دستکله‌مه‌سیله بك ، پاشا ، صیرمه‌لی ، نشـانلی بر بوشلق ، بر مسخره اولیوردق .

باقکنز ، بو کون بتون ملت رتبه و نشانلرك الغاسی طرفداری اولدیغی حالده اولالر ، بالالر ، پاشالر بردرلو بو مفخر صوریدن واز کچه بیلیورلرمی ؟ چونکه بك اعلی آکلایورلرکه دور استبدادده بیك ذلت ، بیك عزت نفس پاره‌سی بهاسنه اوله‌رق قازاندقلری خلعت رسمیه اوموزلرندن دوشـوویرنجه

غایت چیپلاق بر جهل اوستنده بر چوق اکه‌دن باشقه هیچ بر شیلری قالمیه‌جق . اونیفورمه و نشانلریله بزی برقاچ کون دها آلداته‌رق خزینهٔ مالیه‌دن بش اون غروش دها آشیرمغی کار عد ایدییورلر . . . فقط بن بوقوف ، بوچوروك ، بو سفیل بقایای مشئومهٔ استبدادی دکل ، دوائر دولتده بر از اسکمله اشغال ایتدکلرندن طولایی کندینی مغدور ومظلوم کورن بعض غیرمسلم وطنداشلرمزی تعییب ایدرم !

بن بوفکرلره طالمشکن یانمدن بر یولجی قولمی دورته‌رك تیمارخانه‌نك موضوع بولندیغی طوپطاشی کبی یوکسلن بر نقطه‌یی کوستردی وسؤال ایتدی :

— شوراسی ؟

— اوراسی بر غریب موقعدر ، همشهریجکم ، هانکی پنجره‌سنه بورنی طیامش اولسه‌ك آرزو ایتدیککك ناموسلو عائله‌نك بتون حریم اسرارینی تماشا ایدرسه‌ك ؛ بتون ترکیا - قپولر ، پنجره‌لر آچیق ، داملر ییقیق اوله‌رق - کوزکك اوکندن کچر . . .

— سبحان‌الله ، اویله ایسه دعا سینمش بر یراولمالی ! . .

— اوت ، براز دعا ، و بر خیلی قان قوقوسی ! . .

جناب شهاب‌الدین

مائی وسیاه‌دن

درمی اولدیغی آقشاملر احمدجمیل سفره‌ده بر سکوت ماتمکیرانه ایله یمك یدکدن صوکرا کوچوجك قرمزی باقر منغالله ایصینان بولطیف آشیانهٔ استراحتده والده‌سنی؛ همشیره‌سنی یالکز براقه‌رق ، حتی کچ قالمق خوفیله منغالك کنارینه سورولن پارلاق صاری جزوه‌دن حصه‌سنی آلمایه‌رق بالخاصه بو کیجه سفرلری ایچون آلدیغی سیاه مشمع پالطوسی کییر ،

« آننه ! بن کیدییورم ، اویقوکز کلیرسه بنی بکله‌مه‌یکز ! »

دیر ، قلبنده بو اوه شو مختصر عائله اوجاغنه بر حس حسرتله صوقاغه چیقاردی .

صوثوق !... قیشك تیپلرله محمول روزکاری پالطوسنك باشلغندن هجوم ایده‌رك یوزینی طیرمالار . بوتون وجودینی بر رعشهٔ بارده ایله تیتره‌تیر . حصر اسکمله اوزرنده

یازی اینه کچن طاقتفرسا بر کوندن صوکرا او لطیف ، کوچك ، صاری منغالك کنارندن مهجور اولمق ، مشکوك ایشلرله کچین سفله کبی کیجه‌لری قاراکلقلر ایچنده اکمك پاره‌سنه قوشمق بردرد طاقتفرسا ایدی .

هردقیقه بر چامور کردابنه باتمامق ایچون توقفه مجبور اولور ، ایکی الارینی جبلرینه صوقه‌رق اتکلرینی دیزلرینك اوستنده ضبطه چالیشه چالیشه‌طاشلرك اوزرندن سکه‌رك یورور بعضاً دیوارلرك کنارلرندن بر کولکه شکلنده سوزوله‌رك کچر . کذرکاهنه تصادف ایدن کومه کومه بوزولمش کوبکلردن قورقه‌رق یولنی دکیشدیرر ، بعضاً بر ویرانه‌نك بوشلغندن کچرکن شمدی برال اوزانیویره‌جکمش ، یاقه‌سندن‌طوتیویره‌جکمش کبی قلبنده برلرزش هراسی‌دویاردی . صوکرا بر آرالق یاغمور باشلار ؛ اوموزلرنده ، باشنده مشمع پالطوسنی دوکه‌رك صیرتندن سوزولوب آیاقلرینه طوغری آقار ؛ نه‌قدرقیویرسه بردرلو چاموردن‌محافظه ایده‌مدیکی زواللی تك‌پانطالونی‌ایصلاتیر. بویارینه قدر قوروییه‌جق . صباحلین منغالك کنارنده توته‌رك کیجه‌دن قالان نمی آلنه‌جق ، اقبال بریاندن اوتوبی‌حاضرلارکن اومطبعه‌یه کیچ قالمق قورقوسیله اوزوله‌جك . . . تنها قاراکلق سوقاقلر . . . صوتوق روزکارله قاریشیق صیق بر یاغمور ؛ احمد جمیل اوسوقاقلردن ، او یاغمورك آلتندن کچر ؛ تاوزنه‌جیلره قدر کلیر ، قاپینك اوکنده زیله طوقونمه‌دن اول بر نفس آلیر ؛ صوکرا قاپی آچیلنجه هنوز یمکنی بیترمه‌مش ، یاغلی

ألني سيلمه‌مش اوشاغك طوتديغي مومك ضياسيله دار بر مرديوني چيقار ، سلاملق اوداسنه كيرر ، اوراده بكلر ، تا كه كوچك بك كتابلريني آلوب حرمدن چيقسون ...

— خواجه افندی، بوكون هيچ چاليشه‌مدم ، عفوكزی رجا ايدرم ، مقدمه‌سيله كوچك بك كيرر ، احمد جميلك هرشيدن زياده بو خواجه افندی تعبيری جانی صيقار. نه ايچون؟ جانی صيقلمغه حقی وارمی ؟ چوجق كوچك بر يارامازدر ، فقط يارامازلقلری بر تربيه سوسی آلتنده مستوردر. احمد جميل شاكردينك هيچ بر اثر عدم ظرافتنه تصادف ايتمه‌مش اولمقله برابر اوفاق بر سرزنش چوجغك بر ادای صنعیٔ محجوبانه ايله كوزلرينی اينديره‌رك ايچندن : « بدلا! سن ده . . . سكا نه اوليور ؟ ايستر چاليشيرم ، ايستر چاليشمام . كيفمك كهاسی دكلسك يا ! . . » ديه‌جكندن امیندر .

اونك ايچون دائما عفو ايدر ، ذاتاً چوجغك كنديسينه برابر بولنديغی مدتدن باشقه چاليشماديغنی ده بيلير .

درسه باشلانير : مثلا حسابدن تقسيم آكلاتيله‌جق ، علم‌الارضك كرويتی ايضاح ايديله‌جك، بر تاریخی مصاحبه اوقونه‌جق اله كچن اسكی بر جريده‌دن املا يازديريله‌جق.. آه ! احمدجميل بونلره بدل او كوچك صيجاق اوداده مندرك اوزرينه بويلی بوينه اوزانه‌رق « موسه » نك كيجه‌لرينی « هوغو » نك تماشالرينی؛ لامارتينك تفكراتنی اوقومق ايچون نصل بر اشتياق جانسوز دوياردی ...

بر وقت کلیردی که هر ایکیسی ده یورولور؛ چوجوق کوچوجك الیله آغزینی صاقلایه‌رق یالاندن أسنه‌مکه باشلار، احمد جمیلك یورغون کوزلری سوزولوردی. بر آرالق اوشاق کورونور: «خانم افندی خبر کوندرمش، کوچك بك آرتق یورولمشدر دییور.» سوزیله درسه خاتمه ویریلیر. چوجق بر آن اول حرمه کیتملك، اوشاق‌ده احمد جمیلی بر آن أول أوینه کوتوروب عودت ایتمك ایچون صبرسزلاندقلرندن بونك چوجقله اوشاق آراسنده بر صنیعه اولمسی‌ده پك زیاده احتمال آلتنده اولمقله برابر احمد جمیل آلدانمغی ترجیح ایدردی.

عودت ایدرکن باشقه بر فصل باشلاردی. اوشاق یواش یواش احمد جمیلله تکلیفسزلاشمش ایدی. او بولاابالیکه سکوتندن باشقه برشیئله مقابله کوسترمدیکندن اوشاق أوده لاقیردیسز کچن حیاتنك اوجنی احمد جمیلدن چیقاریردی. آلنده مشمع فناری صاللایه‌رق ایلك اوکجه او کدن کیتمك معتادی ایکن هردفعه‌سنده بر ایکی پارمق کری قاله قاله نهایت یاننده کیتمکه باشلادی. احمد جمیله کوه‌زه اوشاق بوتون ترجمهٔ حالنی دوکدی، مملکتده کندیسنی بکله‌ین قاره کوزلیسندن بیله بحث ایتدی... احمد جمیل یالکز دیکلر، یاخود دیکله‌مکسزین صوصاردی. نهایت سوقاغك باشنه کلنجه اوشاق:

«نه... آرتق بورادن کیدرسکز.» دیردی. احمد جمیل خفیف بر سلامله آیریلیر، تیتره‌یه‌رك آناختاری صوقار، چاموزلو لاستیکلریله مشمع بالطوسنی همان طاشلیغه آتار.

اوداسنه چیقار ، ایصلاق انوابلرینی اوته یه بری یه ایلیشدیرر ، یتاغنه ، حیاتده یگانه ملتجای آرامشی اولان یتاغنه کیرر . . .

اویو ، ای زواللی چوجق ، یشیل اسکی چوخه‌لی یازیخانه‌نك کنارنده ، قاراکلق چامورلو سوقاقلرده ، کوچك نازلی چوجغك دائما اسنه‌ین چهره‌سی قارشیسنده‌کچن اوساعات مشاق و محندن صکرا شو صیجاق تمیز یاتاغك ایچنده منور مائی برسمانك باران الماسی آلتنده ، طلوعنی بکله‌دیککك خورشید امیدی کورمکه چالیشه‌رق ؛ نزین اوزون برخواب تسلیتبخشا ایله اویو ! . .

عشاقی زاده
خالد ضیا

نظم قسمی

نومرو			صحیفه
١	مناجات	جناب شهاب الدين	صحیفه ٣
٢	آناطولی	رضا توفیق	» ٥
٣	طلقسان بشه‌دو فرو	توفیق فکرت	» ٨
٤	مارغریته	رجائی‌زاده اکرم	» ١٢
٥	فاتحی زیارت	عبدالحق حامد	» ١٥
٦	طور مایه‌لم	محمد عاکف	» ٢٠
٧	دین	ابراهیم علاءالدين	» ٢٤
٨	یاپراق دوکومی	کون‌دوغدی	» ٢٦
٩	بر ایچیم صو	توفیق فکرت	» ٢٨
١٠	ملتك دردی	ابراهیم علاءالدين	» ٣٠
١١	ترانهٔ صباح	جناب شهاب الدين	» ٣٢
١٢	دیوان	رضا توفیق	» ٣٧
١٣	آننه‌مك‌دردی	حمدالله صبحی	» ٣٩
١٤	کیزلی سسلر	کون دوغدی	» ٥١
١٥	وطن	ابراهیم علاءالدين	» ٥٢
١٦	کین	امین بلند	» ٥٤
١٧	وطن حسلری	مدحت جمال	» ٥٦
١٨	عثمانلی یاپراغی	ابراهیم علاءالدين	» ٥٨

١٩	اردوی همایونده برشاعر	عبدالحق حامد	»	٦٠
٢٠	کلهبك	ابراهیم علاءالدین	»	٦٤
٢١	ابن موسی دن	عبدالحق حامد	»	٦٦
٢٢	فردا	توفیق فکرت	»	٧٣
٢٣	بلبل	فائق عالی	»	٧٦
٢٤	دیوان	رضا توفیق	»	٨٠
٢٥	تماشای خزان	جناب شهاب الدین	»	٨٣

نثر قسمی

١	ازدواجه دائر	یعقوب قدری	»	٩٠
٢	آفاق عراق	جناب شهاب الدین	»	٩٥
٣	سوقاق سپورگه جیسی	کون دوغدی	»	١٠٠
٤	طارقدن	عبدالحق حامد	»	١٠٤
٥	چارشافه و پچه‌یه دائر	یعقوب قدری	»	١١٠
٦	مشروطیتپرور چینلیلره نصیحت	رفیق خالد	»	١١٤
٧	پنجرهمدن	فاضل احمد	»	١٢٠
٨	تیریاکی سوزلری	جناب شهاب الدین	»	١٢٢
٩	اللهك نوری	خالده ادیب	»	١٢٥
١٠	استانبولی تماشا	جناب شهاب الدین	»	١٢٩
١١	ماوی و سیاهدن	خالد ضیا	»	١٣٦

فیضیه کتبخانه وقرطاسیه مغازه‌سی

درسعادت: بایزیدده حکاکلر قپوسی طیشاریسنده نومرو (۱-۳)

فیضیه کتبخانه‌سنده ؛ ال یازیسی ایله محرر ومطبوع کلام قدیم وتفاسیر شریفه ، عربی، فارسی وترکجه تاریخ ، قاموس، دیوان ورومان کتابلریله بالعموم مکتب کتابلری ویکی نشر ایدیلان کتب مختلفهٔ متنوعه‌ایله لوازم قرطاسیه، آلات فتوغرافیه، ادوات ترسیمیه وهر نوع قارت پوستاللر فروخت ایدلدیکی کبی طشره‌دن سپارش ایدیله‌جك بالعموم اشیا مبایعه‌سنه توسط ایله طوپدن ویرا کنده هر دورلو سپارش قبول ایدیلیر. یالکز آدرسلرك موضحاً بیانیله سپارشات اثماننك پشیناً ارسالی مسترحمدر .

اوچ آیده فرانسزجه اوکرنمك ایسترمیسکز ؟

یکی نشر اولنان برنجی وایکنجی قسم —

ایکنجی قسم

مه‌تود فراز

دن برر دانه آلکز هر قسمنك فیئاتی ½ ۱۲ غروشدر

محل توزیعی : باب عالی جاده‌سنده (فراز) وبایزیدده فیضیه کتبخانه‌لریدر هر کتابجیده دخی بولنور .

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

فيضيه كتبخانه وقرطاسيه مغازه‌سی

درسعادت: بايزيده حكاكلر قپوسی طبلداريسنده نومرو (١

فيضيه كتبخانه‌سنده ؛ ال يازيسی ايله محرر ومطبو
قديم وتفاسير شريفه ، عربی ، فارسی وتركجه تاريخ ، ف
ديوان ورومان كتابلريله بالعموم مكتب كتابلری وي
ايديلان كتب مختلفهٔ متنوعه ايله لوازم قرطاسيه ، آلات فطو
ادوات ترسيميه وهرنوع قارت پوستاللر فروخت ايدلير
طشره‌دن سپارش ايديله‌جك بالعموم اشيا مبايعه‌سنه تو
طوپدن وپراكنده هردورلو سپارش قبول ايديلير . يالكز آد
موضحاً بيانيله سپارشات اتمامنك پشيناً ارسالی مسترحم

اوچ آيده فرانسزجه اوكرنمك ايسترميسكز ؛

يكی نشر اولنان برنجی وايكنجی قسم

ايكنجی قسم

مه‌تو فراز

دن برر دانه آلكز هر قسمنك فياتی ½ ١٢ غروشد

محل توزيعی : باب عالی جاده‌سنده (فراز) وبايزيده
كتبخانه‌لريله هر كتابجيده دخی بولنور .

3 1761 07966809 1

Cevdet, Meḥmed (comp.)
Āsār-ı nefīse

PL
231
C4
1916